bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

CUMARTESİ 26 MAYIS 1979

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 6 Sayı 2143.

CHP KURULTAYI 2. GÜNÜNDE

BALKONDAN SALONA ATILAN ZEKİ ALÇIN KANLAR İÇİNDE ÜSTÜNDAĞ'IN YANINA GİTTİ ANCAK, CHP GENEL SEKRETERİ "SENDEN NEFRET EDİYORUM, SENİ PROVOKASYON YAPMAYA KİM GÖNDERDİ" DEDİ. KAVGA ÜZERİNE KÜRSÜYE FIRLAYAN ECEVİT, "DIŞARI ÇIKIN... ÇIKIN DIŞARI, DIŞARDA KAVGA EDİN" DİYE BAĞIRDI VE BU ARADA DİVAN BAŞKANI EROL KÖSE'YE KONGREYİ BAŞLATMADIĞI İÇİN KIZDI

Ecevit dün de Kurultay'da çıkan kavgayı zor bastırabildi

• Slogan tartışması yüzünden kurultay salonu bir anda karıştı

KURULTAY'IN 2. GÜNÜNDE ÇALIŞMA RAPORUNU OKUYAN GENEL SEKRETER MUSTAFA ÜSTÜNDAĞ, 1978 YILI BAŞINDA, ECEVİT HÜKÜMETİ'NİN İŞE BAŞLADIĞI ZAMAN ÜLKENİN CUMHURİYET TARİHİNİN EN AĞIR BUNALIMINI YAŞADIĞINI SAVUNDU

Ankara, (ANKA) — CHP Kurultayının ikinci gününde saat 10.45 sıralarında oturum açılmadan kavga başladı. Kürsünün her iki tarafından toplanan muhalefet ve genel merkez taraftarlarının karşılıklı slogan atmalarıyla başlayan tartışma kısa sürede kavgaya dönüştü. Kavgada dinleyici sıralarından salona yuvarlanan gençlik kolları eski başkanı Zeki Alçın yaralandı. Alçın, durumu anlatmak üzere CHP Genel Başkanı Ecevit'in yanına gitmek isterken de arkasından koşanlar tarafından vurulan bir kafa darbesiyle de yere düşürüldü.

CHP lideri Ecevit, kavganın bir anda yaygınlaşması üzerine iki kez kürsiye çıkarak olayları yatıştırmak istedi. Ecevit, mikrofondan «dışarı çıkın kavganızı orada yapın» diye bağırdı. Kurultay sıralarından «kahrolsun faşistler» seslerinin yükselmesi üzerine iyice sinirlenen Ecevit, «burada kimse kimseye faşist diyemez, CHP'ye bu lekeyi sürdürmeye hakkınız yok» diye bağırdı. Bu arada Ecevit, Divan Başkanı Erol Köse'ye Kongreyi başlatmadığı için kızdı.

NASIL BAŞLADI?

CHP Genel Yönetim Kurulu raporu üzerine görüşmelerin yapılacağı kurultayın ikinci gününde çalışmalar başlamadan önce taraflarca atılan sloganlar kavgaya neden oldu. Kürsünün sağ yanında dinleyiciler bölümünün yakınında toplanan grup tarafında, «tabansızlar gidecek, Topuzcular gelecek» sesleri yükselirken, bu grubun tam karşısında ve kürsünün öteki yanındaki gruptan da «ilkemiz altı ok, CHP'de hizip yok» karşılığı geldi.

Sloganların devamı üzerine Kurultay Başkanı Erol Köse, bir uyarı yaparak kurultay çalışmalarını başlatacağını bu nedenle sloganların kesilmesini istemiştir. Ancak, taraflar arasındaki slogan yarısı devam etti ve ortam gerginleşti. Bu arada, Topuz taraftarlarının bulun

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Genel Merkez liste hazırlığı içindeyken muhalifler ortak listede anlaşmaya çalışıyor...

- ECEVİT DÜN BİR TOPLANTI YAPARAK YÖNETİMDE GÖREV ALMASINI İSTEDİĞİ KİŞİLERLE GÖRÜŞTÜ. MUAMMER AKSAY GÖREV ALMAYI KABUL ETMEDİ.
- 30'A YAKIN MUHALİF İL BAŞKANI ÖNCEKİ GECE BİR TOPLANTI YAPTI VE ÜÇ GRUBUN ORTAK LİSTE ÇIKARMASI ÜZERİNDE DURULDU.
- AYNI TOPLANTININ ARKASINDAN «SOL KANAT»A MENSUP 30 PARLAMENTER DE BİR TOPLANTI DÜZENLEDİ.

Haber Merkezi — CHP 24. Kurultayı devam ederken parti içindeki gruplar listeler üzerinde çalışmalarına başladılar. CHP Genel Başkanı ve Başbakan Ecevit dün yönetimde görev alacak bazı kişileri saptamak üzere bir toplantı yaptı. Bu arada önceki gece 30'a yakın muhalif il başkanı gece saat 01.00'e

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Demirel, «Bu hükümet katildir» dedi

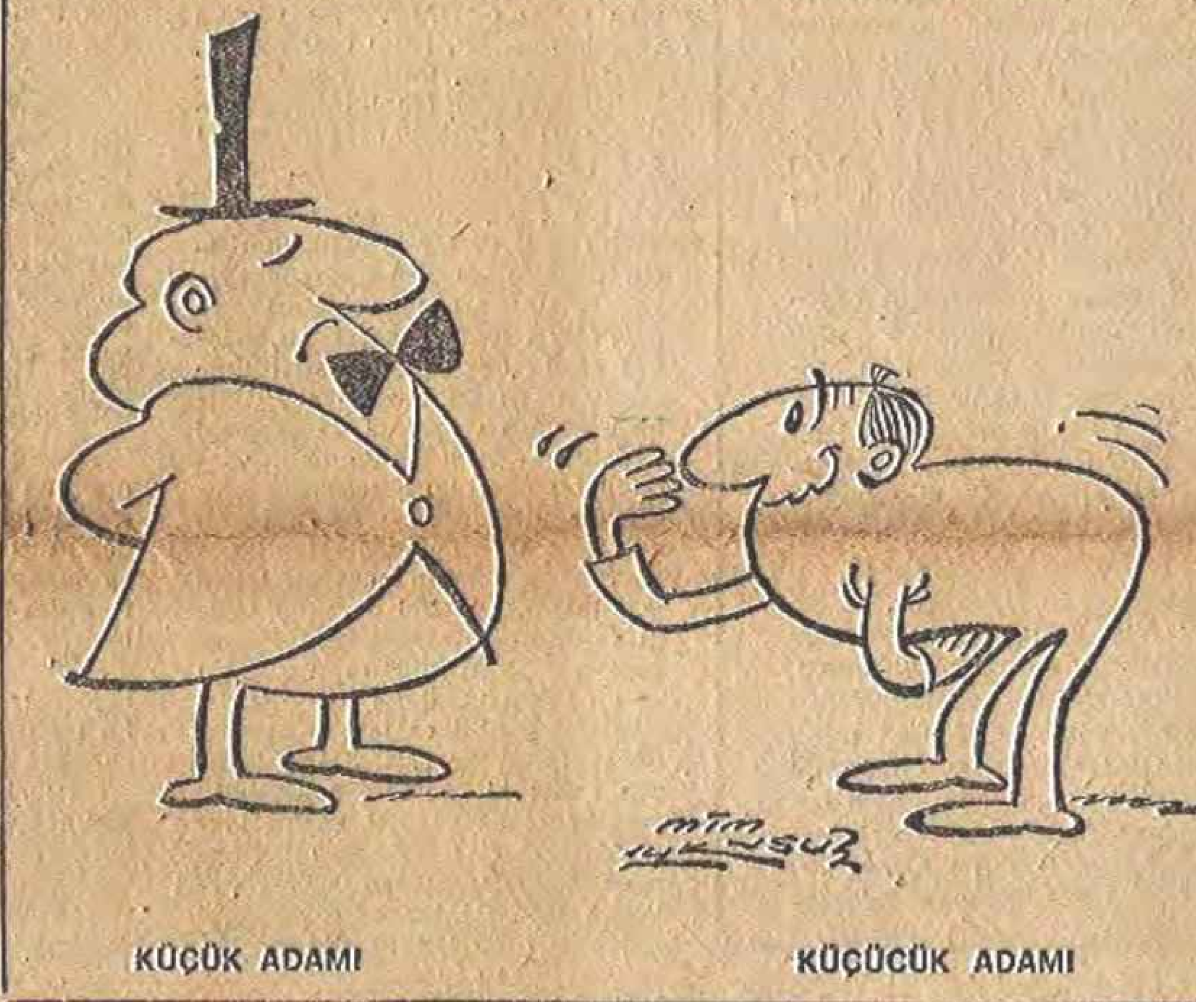
Kastamonu, (A.A.) — AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, «Halk Partisi kongresi, Türkiye'ye ve cihana 17 ay zarfında memleketi harabeye çevirenlerin ne kadar kaygısız, iz'ansız, idraksiz olduğunu bir defa daha gösterdi» dedi. Demirel, hükümetin tesirinin hiç bir yerde hissedilmediğini ileri sürmüş ve iktidarın «tarafsız olması lazım gelen devletin radyo ve televizyonundan kuvvet aldığını sandığını» söyledi. Demirel, ölenlerin katilinin hükümet olduğunu öne sürdü.

AP Genel Başkanı Demirel, dün partisi tarafından Kastamonu, Ilgaz, Taşköprü ve Araç'da düzenlenen açık hava toplantılarında yaptığı konuşmada, iki aya yakın bir süredir ülkenin çeşitli yerlerini gezdiğini, milletin kan ağladığını, ülkenin idaresini ellerine geçirenlerin «gaflet ve dalalet içinde milletin yandım feryatlarına» seyirci kaldığını söyledi.

BALON SÖNDÜ

Hükümetin hile ve yalanla kurulduğu yolundaki görüşlerini tekrarlayan Ana Muhalefet Partisi lideri Demirel, hükümetin TRT'den kuvvet aldığını bildirdi ve «Hergün televizyon ekranından ve radyo mikrofonundan tekrarladığı yalan ile

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

"Uluslararası Orta Doğu Sempozyumu" İstanbul'da başladı

Haber Merkezi — Tüm Öğretim Üyeleri Derneği (TÜMÖD)'ün girişimiyle düzenlenen «1. Uluslararası Ortadoğu Sorunları Sempozyumu» dün İstanbul Atatürk Kültür Merkezi'nde çalışmalarına başladı.

Oturum Başkanı Prof. Bahri Savcı, toplantının amacını şu şekilde açıkladı: «Emperyalizm Ortadoğu'ya el atmış durumdadır. Bu arada Ortadoğu halkları arasında sistemli bir bilinçlenme gözlenmektedir. Bir yanda İran devrimi başarıya ulaşırken, öteyandan Filistin sorunu çözüm bekliyor. Türkiye'de siyasal istikrarsızlık dikkati çekerken ve Türkiye Ortadoğu ülkeleri açısından güven vermezken Mısır, İsrail ile ikili bir anlaşma imzalamış

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

• Gösteride ABD'yi suçlayan pankartlar vardı...

Tahran'da onbinlerce kişi ABD'yi yine protesto etti

• GÖSTERİCİLER, "AMERİKAN EMPERYALİZMİNE ÖLÜM", "KAHROLSUN CARTER" PANKARTLARINI TAŞIDI

Tahran (A.A.) — Onbinlerce İranlı, dün sabah başkent Tahran sokaklarında, Amerika'nın İran'ın içişlerine karışmasını protesto etti.

Kentin iki ana meydanı ile Amerikan Büyükelçiliği karşısında toplanan 50 bin kişilik büyük insan kalabalığının, «Kahrolsun Carter» ve «Amerikan Emperyalizmine Ölüm» gibi pankartlar taşıdığı görülmüştür.

Tahran Radyosu, Amerikan Elçiliği çevresinde sıkı güvenlik önlemleri alın-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Polis, Bornova Öğrenci Yurtlarını aradı

Gaziantep'te 8 tüfek ile 872 tabanca yakalandı

• Giresun'da TÖB - DER'li öğretmenin evine bomba atıldı, öğretmenin 3 parmağı koptu

Haber Merkezi — Gaziantep'te bir evin bodrumunda polis tarafından yapılan aramada 872 tabanca, 8 uzun namlulu tüfek ele geçirildi. Ege Üniversitesi kız ve erkek öğrenci yurtları dün sabaha karşı polis tarafından arandı. 500 jandarma ve 350 polis ile erken saatlerde başlatılan arama sırasında 7 kişi gözaltına alındı. Öteyandan Giresun'da TÖB - DER'li öğretmen Mehmet Öztürk'ün evine bomba atıldı. Bombayı dışarı atarken elinde patlaması sonucunda öğretmenin üç parmağı koptu.

GAZİANTEP'TE 872 TABANCA ELE GEÇTİ

Gaziantep'te bir evin bodrumunda güvenlik kuvvetlerince yapılan aramada 872 tabanca, 8 uzun namlulu tüfek, çok sayıda mermi, çeşitli kaçak eşya ve 344 kilo uyuşturucu madde ele geçirildi.

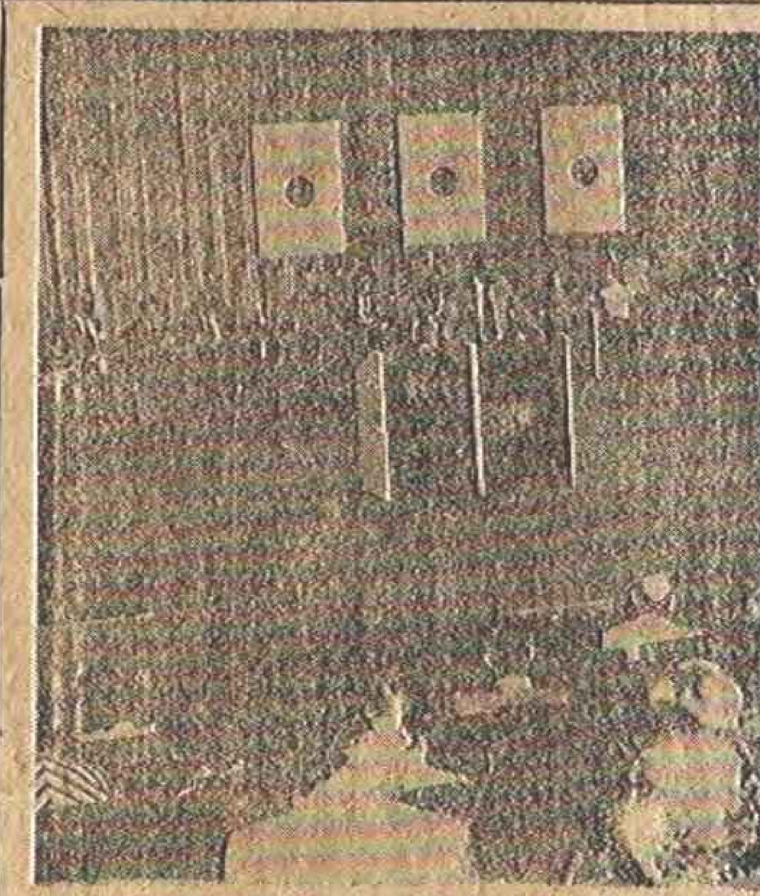
Adana - K. Maraş - Gaziantep ve Adıyaman ille-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Tüm Dev-Genç CHP ile ilişkisinin bulunmadığını açıkladı

Ankara (A.A.) — DEV - GENÇ Genel Başkanı Yasin Ketenoğlu, dün bir açıklama yaparak, DEV-GENÇ'in, ne CHP ile, ne de CHP içi hizip çekişmeleriyle uzaktan yakından hiçbir ilişkisi bulunmadığını» bildirdi.

Ketenoğlu, açıklamasında, «DEV-GENÇ'in, CHP Kurultayı'nda muhafızlık yaptığı ve Kurultay'a katılan bazı grupları desteklediği» yolundaki haberleri yalanladı ve «DEV-GENÇ'in, CHP içindeki hizip çekişmeleriyle uğraşması söz konusu olamaz. Bizim mücadelemiz, bütünüyle halkı teslim almaya, yok etmeye çalışan faşist güçlere karşıdır. Bu nedenle de, CHP içindeki bir grubun bizim tarafımızdan desteklenmesi söz konusu değildir.»

• Balkan Yazarları toplantısı dün de sürdü

BALKAN ÜLKELERİ YAZAR ÖRGÜTLERİ TOPLANTISI SONA ERDİ

• «25 YÜZYIL ÖNCE YAŞAMIŞ AİSKHULOSLA 25 YÜZYIL SONRAKİ NAZIM HİKMET ARASINDAKİ KARDEŞLİK BAĞINI KİM YADSIYABİLİR?

İstanbul — Balkan ülkekeleri ve halkları arasındaki dostluk ve dayanışmayı güçlendirmek amacıyla Türkiye Yazar-

(Devamı S. 7 Sü. 6'da)

Cannes Sinema Şenliği ödülünü "İnce Davul" ve "Şimdi Kıyamet" filmleri paylaştı

Cannes (A.A.) — Uluslararası 32. Cannes Sinema Şenliği dün sonuçlandı. Şenliğin büyük ödülü olan altın palmiye Batı Alman Yönetmeni Volker Schlöndorff'un «İnce Davul» adlı filmiyle Amerikan Yönetmeni Francis Ford Coppola'nın «Şimdi Kıyamet» adlı filmi arasında paylaştırıldı.

EN İYİ OYUNCU ÖDÜLLERİ

Şenliğin en iyi kadın oyuncu ödülünü, «Norma Rae», Alama'daki bir dokuma fabrikasında sendika örgütlenmesini anlatıyor [illegible]

En iyi erkek oyun[illegible] ödülü, bir nükleer sa[illegible] kazayı anlatan «Çin [illegible]

Sovyet Yüksek Şûra Prezidyum Başkanı Sitikov Türkiye'de

Ankara (Politika) — SSCB Yüksek Şûra Prezidyum Başkanı Aleksey Sitikov, dün Türkiye'ye geldi. Senato Başkanı Sırrı Atalay'ın davetlisi olarak Türkiye'de bulunan Sitikov, bugün Başbakan Ecevit'le görüşecek.

SSCB Türkiye Parlamento Dostluk Grubu'nun onuruna bir resepsiyon verecek olan Sitikov Pazar günü İzmir'e gidecek. Daha sonra İstanbul'a gelecek olan konuk başkanın 1 Haziran Cuma günü ülkemizden ayrılacağı bildirildi.

GÖRÜŞLER

ANTİ-TEKEL SAVAŞIM

Çeyrek yüzyılı aşkın bir süredir Avusturya ne bir devrimci durumu, ne de devrimci durum öncesini uzaktan yakından andıran bir dönem yaşamadı. 1977'de yalnızca 89 saatlik iş süresi grevde geçti ve Avusturya genellikle «toplumsal ortaklığın» klasik bir modeli olan «toplumsal barış adası» diye tanımlanmaktadır. Bununla birlikte devrim teorisi Partimizin politik ve ideolojik yaşamında önemli, hatta dirimsel bir yer tutar. Dahası, karmaşık durumu hesaba katarak, devrim teorisini Avusturya gerçeğine uygulamamış ve uyarlayarak geliştirmemiş olsaydık, Partimizin devrimci karakterini koruyabilmek konusunda şansımız pek az olurdu.

Çünkü zor koşullarda devrimci teorinin güvenli pusulasına gereksinmemiz vardır. Ancak aynı zamanda somut açınımlarımızın bilgisine, bugün olanaklı olan ile yarın olanak dahiline girebilecek olan arasındaki bağa gereksinmemiz vardır. Bu olmazsa, en soylu dürtülerle bile, her zaman yolumuzu yitirme, bizi ereklerimize götüren yoldan sapma tehlikesi varolacaktır. Partimizdeki bunalım süresince edindiğimiz deneyim, durum karmaşıklığı-ça, açınımımız hakkında daha geniş, daha gerçekçi bir anlayışın, isteklerimizin yönlendirildiği düşüncelerden, [illegible] neğlerden ve ütopyalardan arınmış bir anlayışın daha bir zorunlu olduğunu göstermiştir.

60'lı yıllarda Partimizde böyle derin bunalımın nedenlerinden biri kesinlikle böyle bir anlayışın yokluğu idi. Bu da, kısmen, toplumsal gelişmenin yeni sorunlarının önemini küçümsemek, [illegible] yaksayımaktan ötürüydü. Bu aynı zamanda, son çözümlemede belirleyici olan koşul, [illegible] yeni olaylar tarafından gölgelerde gizlenmesi olgusundan kaynaklanmıştı. Bu durum uzun erimli, stratejik ve dolayısıyla, taktik amaçlar arasındaki dengeyi bozma eğilimi göstermişti. Gerçekte, bu ikisi arasındaki ilişki öylesine çarpıtılmıştı ki, stratejik, taktik hesaplar üzerine dayandırılmıştı.

Devrim teorisinin önemi'nin büyümesi için nesnel nedenlerinden birine işaret etmeme izin verin: Halk hareketlerindeki kendiliğinden varolan öğeler ne ortadan kaybolacak ne de «sönüp gidecektir.» Ancak bilimin yeni yeni alanlara girdiği bugün ve bu çağda böylesi öğelerin —yığınsal psikolojik etkisi değilse de— ağırlığının, gücünün azalmakta olduğunu söylememiz doğru olmaz mı?

Olgun devlet-tekel kapitalizmi sıkı korunan bir kaleye ve pekçok savunma yetenekleri de içinde dallı budaklı bir savunma ağına sahiptir, fakat bir saldırıya da kalkışabilecek durumdadır. Geriden yönlendirme, kandırma, aynı zamanda kısmen bütünleştirme ve baskı tekniklerini geniş bir çeşitlilik içinde işleyip geliştirmiştir.

«Konumsal savaş hali», sınıf savaşımında bir istisna olmaktan çıkıp, kural haline geliyor. Düşmanın dallı budaklı savunma sisteminin bir darbeyle ya da herhangi bir yöntemin kullanılmasıyla yıkılıvereceği de yoktur. Sanırız, sonuç, bir «manevra savaşı»nın başarısına bağlı olacaktır.

Dolayısıyla, ideolojik ve politik seferberliğe şimdiye dek olduğundan çok daha fazla gerek duyuyoruz, düşman cephesindeki her çatlak ve sürtüşmeden yararlanmalı, her yeni olayı aydınlığa çıkarmalı ve bu olaylar bir aydınlatmanın sonuçlarını deney hazinemize katmalıyız. Eylem programları, asgari programlar, yakın ve [illegible] amaçlarımızın tanımlanması, Lenin'in Komünistlerin başta gelen görevi diye tanımladığı devrime yaklaşma ya da geçiş biçimlerinin bulunması bugün özel bir önem kazanmaktadır.

Aynı zamanda, [illegible] bazı belirli evrelerini yitirme, bunları sonul hedeflerimizden ayırma yönünde giderek artan nesnel bir [illegible] vardır. Kendimizi düşmanın savunma sisteminde harekete [illegible] kalakalmış bulma tehlikesi [illegible]. (Devamı Edecek)

FORUM

Sağlam bir mesleki eğitim için daha az zaman kalır derler. Ayrıca öğrencilerin kendilerini ilgilendirmeyen konuları incelemek ve zorlandıklarını da savlarlar. Bununla birlikte olgular bu savların temelsiz olduğunu gösterir

Tezlerin ve formüllerin "papağan gibi" öğrenilmesi değil, şeylerin ve olguların çözümlenmesine Marksist-Leninist bilimsel yaklaşımın yaratıcı bir şekilde özümsenmesi vurgulanır. Öğrenciler bağımsız notlar ve raporlar sunar sonra da tartışırlar

BİLMEDİĞİMİZ BİR ÖĞRENİM

Ama aşırı yalınlaştırmadan uzak kalalım. Üstün bir öğrenci kitlesinin, aynı, örnek erdemlere sahip olarak, birdenbire ortaya çıktığını ileri sürmüyoruz. Olgunlaşma süreci karmaşıktır. Gençliğin yalpalamaları, uluorta çabaları ve hataları bunun bir parçasıdır. Saf bir şiirsel yapıyla değil, öğrenci yaşamının yüksek gerilimiyle, gerçek insanlık yolundaki bu ortak çabayla karşı karşıya olduğumuz izlenimini edindik.

Görüşümüz odur ki, bu ülkelerde karşılaştığımız eğitim coşkusu, sosyalizm koşullarında yüksek okulların en olumlu temel ayırdedici özelliğidir.

İNANÇ İÇİNDE DERS

Lenin, gençliğe yaptığı ünlü çağrısında şöyle yazıyordu: «Ancak tüm insanlığın yarattığı bilgi hazinesiyle kafanızı zenginleştirdiğinizde bir komünist olabilirsiniz»

Marksist - Leninist dünya görüşünün bilinçle seçilmesine yol açan şey geniş bir bilgiye, «tüm bilgi hazineleri»nin taşıdığı bilgiye sahip olmaktır. Bu yüzden sosyalist eğitim, bıkıp usanmadan, genç insanlara, tarihsel gelişimleri içinde geniş bir ideolojik eğilimler ve anlayışlar yelpazesini gösterir.

Bu çizgi, yalnızca geleceğin düşünürleri ve toplumbilimcileri için değil, aynı zamanda, geleceğin kimyacıları, teknologları ve biyologları için de geçerlidir. Seçtiği alana bakmadan, hangi üniversiteye ya da enstitüye gittiğine bakmadan öğrenci, toplumsal - politik eğitim bakımından sistemli bir öğrenim görecektir. Gezdiğimiz ülkelerde bu öğrenim, en az şu dört konuyu içeriyordu: Sözkonusu ülkenin devrim hareketi tarihi, yönetici partinin tarihi ve onun politikası, sosyalist ve komünist kuruculuğun sorunları ve en başta ta, daha ilk yıllarda, ekonomi politik ve felsefe üzerine temel genel kurslar. Genç insanın geniş bir çevre kazanması, geçmişteki ve şimdiki yoğun ideolojik savaşıma yabancı kalmaması, sonuçlar çıkarması ve böylelikle bilimsel bir dünya görüşü kazanması fikri yürürlüktedir.

Üniversiteler Üzerine Üç yazışma

Burjuva yazarları sosyalizmde yüksek öğrenim üzerine yazarlarken, zaman zaman, derslerin «ideolojik bakımdan aşırı yüklü» olduğunu iddia ederler.

Sağlam bir mesleki eğitim için daha az zaman kalır, derler. Ayrıca, öğrencilerin kendilerini ilgilendirmeyen konuları incelemeye zorlandıklarını da savlarlar. Bununla birlikte, olgular, bu savların temelsiz olduğunu göstermektedir.

Okul saatlerinin yüzde 85 - 90'ı, sözün dar anlamıyla mesleki eğitime ayrılır; bunun anlamı ise, ideolojik konulara yalnızca zamanın yüzde 10-15'inin harcandığıdır. Gezdiğimiz tüm kuruluşlarda gözlediğimiz oran budur ve bu, savımızı kanıtlar görünmektedir.

Ayrıca, öğrencilerin politikaya ve ekonomiye karşı tutumunu da yokladık. Onlara, bu konularda hangi düzeyin gerektiğini sorduk. Yanıt, bu düzeyin genellikle yüksek olması gerektiği yolundaydı. Yetkililerden de bu konulardaki ilerleme üzerine bilgi rica ettik ve bu kurslardaki ortalama notların, başka konulardakilerden daha düşük olmadığını öğrendik.

İdeolojik eğitime ayrılan zamanın yaklaşık yarısı ders saati olarak kullanılıyor ve geri kalanı da, grup çalışmalarında harcanıyordu. Bu gruplar, daha karmaşık ve daha tartışmalı sorunlarla ilgilenirler. Grup çalışmaları sırasında öğrenciler, günün konularını tartışıyor ve, ek araştırma ve daha bir derin yorum gerektiren sorunlarla ilgileniyorlardı. Bu çalışmaların hazırlanması, bilimsel yazının, belgelerin ve yaşamdan çıkarılan bilgilerin ciddi şekilde anlaşılması anlamına gelir. Tezlerin ve formüllerin «papağan gibi» öğrenilmesi değil, şeylerin ve olguların çözümlenmesine Marksist - Leninist bilimsel yaklaşımın yaratıcı bir şekilde özümsenmesi vurgulanır. Öğrenciler, bağımsız notlar ve raporlar sunarlar, daha sonra bunlar, zaman zaman da gerçek bir coşkuyla ve enine boyuna tartışılır.

Son olarak, genç insanların ideoloji, politika ve toplumbilime duyduğu derin ilgi, onların çoğunun kendilerini program gereklerinin «zorunlu asgari»siyle sınırlandırmadıklarını da gösterir. Birçoğu ek ideolojik kurslara ve seminerlere katılır, boş zamanlarını bilimsel çevrelerde, politik inceleme çevrelerinde, gençlik ve parti örgütlerinde, teorik bilimsel konferanslarda, okuma odalarında ve yarışmalarda geçirirler. 150 bin öğrenci, yani, toplamın üçte ikisi, 1975-76'daki Polonya Politik Bilgi Yarışması'na gönüllü olarak katılmıştır ve bu yarışmayı Lublin Üniversitesi kazandı. Bulgaristan'a vardığımızda, Cumhuriyetçi Öğrencilerin Politik Yarışması'nın 8'incisinin sonuçlarını hesaplıyorlardı. Bulgaristan'daki yabancı öğrencilerin çoğunun da buna katıldığı ortaya çıktı.

İşte bizi etkileyen başka bir nokta: Ülkede ancak geçici olarak bulunan yabancı öğrenciler niçin bir iç yarışmaya katıldılar? Bu, sonu, bu gönüllü bir iştir. Ama onlar şöyle diyorlardı: «Eğer bu gönüllü bir işse, bizim de katılmamıza izin vermeniz gerekir.» Dışarıda kalmak istemiyorlardı. Avrupa, Amerika, Asya ve Afrika'nın başka başka ülkelerinden gelmiş genç erkek ve kadınlarla çeşitli konuşmalar yaptık. Bunlardan kimileri, burjuva yüksek okullarında okumuşlardı. Bize dediklerine göre, bütün edindikleri şey, ideolojik sorunlarda aradıkları açıklık yerine, standart burjuva formülleri. Sosyalist yüksek öğrenim kurumlarında beğendikleri şey, mesleki eğitimden başka, bunların, kişiliğinin ahlaki ve moral temellerini kurmada insanlara yardım etmeleriydi.

Birçok etmen öğrencilerin inançlarına, yurttaşlık ödevi duygusuna ve davranış normlarına katkıda bulunmaktadır. Çalışma ortamı ve onun içeriği, fakültenin ortaya koyduğu örnek, gruptaki ilişkiler, toplumdaki iş ve yaşam, bütün bunlar kendi etkilerini yapmaktadır ve bu etmenlerden herbiri, tinsel olgunlaşma için önem taşıyor. Genç insanların yaptığı toplumsal çalışma, sağlam ideolojik ve ahlaki konumların kurulmasında özel bir rol oynuyor.

Varşova Üniversitesi, pek çekici olmayan bir klüp binasına sahipti. Öğrenciler buraya Stodoa (Ambar) adını takmışlardı. Klüp yeni, mükemmel bir binaya taşınmış olmasına karşın, buraya hâlâ Stodoa denilmeye devam ediliyor. Bir başka klübü de gezdik. Herbirinin karşısında iki öğrenci yurdu var: Birisi kızlar ve öteki de erkekler için.

Buradaki klüp, kızların yurdunun içinde ve adı da («Ubab», yani «Kızların ...'da), biraz yaramazlık kokuyor.

Kulübün başkanı olan Teresa Jurezynska bizlere dans salonunu, kahveyi, barı ve klübün odalarını gösterdi. Bizlere etrafı dolaştırırken, şunları açıkladı:

«Şiir salonumuz Pazar günleri açılır. Nesir yazarlarının kendi salonları vardır, çevirmenlerin bir grubu ve kurgu - bilim düşkünlerinin de bir topluluğu vardır. Çarşamba günleri, politik tartışma grubu toplanır. Yarın, 'Polonya Köylünün Sorunları'nı tartışacaklar. Katılmak ister misiniz? Sırası gelmişken sorayım, en çok neyle ilgilenirsiniz?»

Herşeyle, demek istiyorduk. Bütün bu duyuruların kaynaklarından birinde olduğumuzu hissediyorduk. Burada, adaşların toplantısı yapılıyordu. Ve burada, kendi isimlerimizin olduğu bir duyuru gördük. Özel ilgiye değer ne vardı? «Başka Ülkelerden Gelmiş Yazarların Katılımıyla Bir Kurgu-Bilim Günü», «Bir Klasik Müzik Gecesi» (elbette mum ışığında) ve «Şili Öğrencileriyle Dayanışma Toplantısı» üzerine duyurular vardı. Bütün bunları kim örgütlüyor?

(Devamı Var)

Ulusun zaferi, ilerici güçlerin zaferi

VE GENE Hitler'ci kumandanlık Sovyet devletinin, ulusunun ve ordusunun gücünü iyi hesaplayamadı. Ben, Stalingrad'ı savunan 62. ordu kumandanı cayır cayır yanan şehri, Sovyet insanlarının fedakârlığını ve kahramanlığını asla unutamıyorum — Sovyet insanları canına gücüne acımadan faşistlerin kudurmuşcasına saldırılarını püskürtüyordu. Hitler'cilerin Stalingrad'ın üstüne yürüyüşünde hiç duraklamadan derhal ele geçirmeleri gayretleri, şehrin varoşlarında hemen başarısızlığa uğratıldı, daha Don nehrinin geçidinde durduruldu. Paulus'un 6. ordusu 62. ve 6. Sovyet ordularının yenilmez kahramanlığı ile karşılaştı. Paulus ordularının takviyesine Hitler Stalingrad'a Güneyden 5. tank ordusunu, ardından Rumen ordusunu, daha arkasından İtalyan ordusunu harekete geçirdi, bütün bu güçlü gruplaştırma Stalingrad çatışmasının alevlerinde mum gibi eriyip gidiyordu. Stalingrad'ın savaşçıları ve gönüllüleri kenti teslim edip Volga'nın ötesine çekilmektense ölmeyi tercih ediyorlardı.

BATIDA çok kimse, faşist orduları, Kafkasya'nın Kuzey tepelerine ve Don ile Volga nehri arası geniş araziyi çıkar çıkmaz, zafere ulaşacak sanıyordu. Ama Stalingrad çatışmaları Hitler'in baş yedek güçlerini şu gibi harcıyordu. Hitler takviye için heryerden, nereden ve ne kadarını ele geçirebilirse, tüm güçleri gönderiyordu, Almanya'dan da yardıma silahlı kuvvetler koşmuştu.

14 EKİM günü Hitler orduları artık savunma pozisyonuna geçtiler hem de Sovyet - Alman cephesi boyunca, Stalingrad dışında. Ama bu da para etmedi. Ekim ayı geçti. Stalingrad hâlâ direniyordu. Kasım başında Paulus orduları 5-6 kilometrelik bir şeritte 7 tümenden oluşan esas güçlerini merkezileştirdi, tekrar hücuma geçti. Ama bu yeni hücümleri de başarısız oldu. bu ordular da Stalingrad değirmeninde öğütüldü gitti. Korkunç savunma çatışmaları sırasında SSCB Silahlı Kuvvetleri Başkumandanlığı çok güçlü bir karşı darbe hazırlıyordu. 19 Kasım günü Sovyet orduları karşı hücuma geçtiler ve 4 gün sonra faşistlerin Volga'daki esas gruplaşması yani 22 tümen ve 160 ayrı birlik halinde kuşatıldı. Bunun üzerine bütün bu birlikler yıkıldı, yok edildi.

HİTLER'CİLERİN güney yönündeki genel kayıpları 1942 yılı yaz ve sonbaharında ve 1942-43 kış aylarında hemen hemen birbuçuk milyon er ve subaya ulaştı. Hitler Almanya'sı üç gün ve üç gece Volga'da sarsılmaz kalesi duvarları dibinde hayatını yitiren tümenleri ile ordularının yasını tutmuştu.

STALİNGRAD çatışması mukadderatı tayin eden bir savaştı. Bunun sayesinde İkinci Dünya Savaşının yürüyüşünde bir dönemeç noktası meydana geldi, bu kez anti-Hitler'ci koalisyon üstünlük kazandı. Savaşın kesin dönemeç noktası ile 1943 yılı yaz aylarında, Kursk yarım dairesinde Sovyet ordusunun Alman faşist ordularının tam anlamı ile yenilgisi olmuştur.

SAVAŞ tarihleri Sovyet ordusunun Mosk[illegible]n ve Stalingrad önlerinde gerçekleştirdiği [illegible] parlak operasyonlarının emsalini tanımaz. Moskova ve Stalingrad önlerindeki çatışmalarda Kursk yarım dairesinde Hitler Wermacht'ının en önemli vurucu güçleri yanıyordu. Bunun arkasında Leningrad ablukasının kopması, Dniyepr nehri, Ukrayna, Belorusya savaşları, daha sonra Orta ve Güney-Doğu Avrupa ülkelerinin kurtuluşu ve eninde sonunda Berlin'e hücumu ile faşist Almanya'nın ve ordusunun sonu geldi.

SOVYET ulusu anti-Hitlerci koalisyonuna giren ülkelerin de zaferlerine, direnme hareketine de büyük bir değer vermektedir. Yugoslavya halk kurtuluş ordusunun savaşçıları birer kahraman gibi işgalcilere karşı koydu. Sovyet ordusu ile [illegible]muza Polonya, Çek orduları savaştı ve [illegible] son etabında onlara Romanya, Bulgar ve Macar birlikleri de katıldı. Sovyet savaşçıları tüm savaş boyunca Moğolistan Halk Cumhuriyeti'nin manevi ve maddi yardımını minnet[illegible] hissediyordu.

(Devamı Var)

YURT HABERLERİ

Silifke'de yapımı sürdürülen kağıt fabrikası yıl sonu üretime geçecek

MERSİN, (A.A.) — Mersin'in Taşucu bucağında yapımı sürdürülen «SEKA» Akdeniz Kağıt Fabrikasının yıl sonunda, kereste fabrikasının ise Ağustos ayı içerisinde üretime geçeceği bildirilmiştir.

«SEKA» Akdeniz kağıt ve kereste fabrikası yetkililerin den edinilen bilgiye göre, 2 bin dekarlık bir alan üzerinde 1975 yılında yapımına başla[illegible] Türkiye'nin en büyük ka[illegible] retim tesisi olacağı beli[illegible] fabrikanın yıl sonunda tam kapasite ile üretime girdiğinde, günde 600 graft ton kağıt, yılda ise 100 bin ton gazete kağıdı üretecektir. Ağustos ayı içerisinde üretime geçecek olan kereste fabrikasının ise, yılda 105 bin metre küp kereste işleyeceği açıklanmıştır.

Kağıt ve kereste fabrikasının 7.5 milyar liraya mal olacağını be[illegible] yetkililer, bu tesis ile Tü[illegible]'nin kağıt ve kereste gereksiniminin geniş ölçüde karşılanabileceğini bildirmişler, tesiste iki bin kişinin işçi, teknik eleman ve yönetici olarak çalışacağını söylemişlerdir.

Nevşehir'e gelen turistler Üçhisar Kalesine eşek sırtında çıkıyorlar

NEVŞEHİR, (ABC) — Nevşehir ve yöresine gezmek için gelen yerli ve yabancı turistler tarihi Üçhisar Kalesi'ne eşek sırtında çıkarak bölgeyi kuşbakışı seyretmektedirler.

Bölgeye gelen turistlerin Üçhisar halkının eşekle bağa-bahçeye gitmelerini merakla karşıladıklarını belirten turizm yetkilileri, «Turistler Üçhisar kalesini ilginç buluyorlar. Ancak kaleye çıkmak çok yorucu oluyor. Bu nedenle biz de onları ilginç buldukları eşeklere bindirerek kaleye çıkarıyoruz.»

Antika tüfekle yakalanan 2 kişi tutuklandı

ISPARTA, (ABC) — Gaziantep'ten Isparta'ya antika tüfek getirirken Isparta girişinde polis tarafından yakalanan iki kişi yasak silâh ve antika eser kaçakçılığı yapmak suçlarından tutuklanmışlardır.

Bektaş Akar ve Selik Selçuk Orhan adlarındaki şahıslar, çeşitli boydaki tüfeklerin kabzalarını işleyerek antika ve turistik eser haline getirip

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2								■		
3						■				
4				■						
5						■			■	
6			■				■			
7		■						■		■
8						■				
9			■							
10				■						

SOLDAN SAĞA: 1. Yunanlı bir yazar 2. ABD'de bir nehir — Çin'in başbakanlarından birinin ilk adı 3. Bir çeşit eğer — Bir spor dalı 4. Dolaylı anlatım — Asya'da siyonizmin kalesi olan ülke 5. Tersi, bir taşıma eşyası — Tersi, bir harfin okunuşu 6. Bir binek hayvanı — Tersi, su yolu — Hayvanlarda semizlik 7. Bir taşıt 8. Ağırlama — Mangala kömür koymaya, almaya yarayan alet 9. Zirkonyumun simgesi — Çoğumuzun bilerek sürekli aldığı zehir 10. İrice bir cins çivi — İp.

YUKARDAN AŞAĞI: 1. Üretimin ortak üretim araçları mülkiyetinin özel olduğu toplum biçimi 2. Belirti — Tersi, insan çeşitlerinin belli başlı cinslerinden her biri 3. Tersi, ördeğin civcivlikten sonr[illegible] hali — Utanç duygusu 4. Kalın-kaba kumaş — Televizyon camı 5. Tersi, ünlü bir Türk mimarı 6. Tersi, bundan önceki hükümetin kısa adı — Su — İlgi zamiri 7. Tersi, Karadeniz Bölgesinde bir ilçemiz — Tersi, Ege'de bir linyit havzası 8. Tersi, bir iktisadi devlet teşekkülümüzün kısa adı — Gelecek — İçecek şey — Karadeniz'de bir ilçe 10. BKP Politbüro üyesi — Temel.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1. Martin Eden 2. İcar — Emaye 3. Levanten 4. imalI — Ovala 5. Yakoz — Oh 6. Aş — Mak — krE 7. riK — Mefr 8. İcat — Nd 9. Zaptiye — La 10. Mn — Klakson.

YUKARDAN AŞAĞI: 1. Militarizm 2. Acemaşiran 3. layaK — Kap 4. Trahom — TTK 5. Zam — İl 6. Neto — Kenya 7 Emevi — İdeK 8. Dana — Kr 9. Ey — Lor — Alo 10. Nekahet — An.

turgan arınır - sırrı öztürk
işçi sınıfı - sendikalar ve 15/16 HAZİRAN
OLAYLAR - NEDENLERİ - DAVALAR
BELGELER - ANILAR - YORUMLAR
SORUN YAYINLARI
İsteme Adresi: P.K. 231 Aksaray/İst.
Türkiye Dağıtım: TEMEL DAĞITIM
50 lira

SOVYET EDEBİYATI
K. Zelinski
384 SAYFA 60 LİRA
KONUK YAYINLARI
POSTA KUTUSU: 749 İSTANBUL
TEMEL DAĞITIM
HİMAYE-İ ETFAL SOK. ORHANBEY İŞHANI NO 6 KAT 1 DAİ.1 CAĞALOĞLU İST.

Enver Sedat, teslimiyetçilik anlaşmasını uygulamaya başladı

- Mısır'ın İsrail'den dün devraldığı El Ariş, Sina'nın yalnızca yüzde 2'sini oluşturuyor
- Dün başlayan ve FKÖ'nün protesto ettiği görüşmelerde, ABD, Mısır ve İsrail, Filistinlilerin kaderi hakkında karar verecek

El Ariş (İsrail İşgalindeki Sina), (A.A.) — Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat dün El Ariş bölgesini İsrail'den devraldı. El Ariş, Sedat'ın kutsal olarak nitelediği Sina topraklarının yüzde ikisini oluşturmaktadır. İsrail askerleri bölgedeki İsrailli köylüleri ancak kuvvet kullanarak El Ariş eteklerinden çıkarabildi.

Antlaşmaya göre sınırın Mısır yakasında kalacak olan meyve bahçelerinde hükümeti protesto eden köylülerin yanında İsrail'in çeşitli bölgelerinden gelmiş aşırı sağcı gruplar da yer aldı.

El Ariş'e Mısır bayrağı çekilirken, İsrail'in Birşeba kentinde da ABD'nin girişimiyle gerçekleşmiş Mısır - İsrail antlaşması uyarınca bir kaç yıl sürecek olan Filistinlilerle ilgili ikili görüşmeler başladı. Görüşmelerin ilk oturumuna ABD Dışişleri Bakanı Vance'da katıldı.

Vance, pazar günü de El Ariş'de Enver Sedat ve Menahem Begin ile buluşacak ve üç siyaset adamı helikopterle Birşeba'ya oradan da uçakla Kahire ve onun ardından Tel Aviv'e gidecek ve Mısır ile İsrail arasında bir hava koridorunun ulaşıma açılması dolayısıyla konuşmalar yapacaktır.

Bu arada Menahem Begin, Mısır-İsrail sınırının Pazar günü açılacağını, yeniden belirtti. Bilindiği gibi Butros Gali, sınırın, tüm İsrail askerleri çekilinceye kadar açılmayacağını ileri sürmüştü. Begin, Gali'yi yalanlayarak, Londra gezisi sırasında verdiği demeçte sınırın Pazar günü açılacağını söyledi.

Bir dakika!

GÜNEY Afrika'da Merwe adında bir ordu görevlisi, sigarasının izmaritini içmeyi reddeden iki siyahı öldürmüş. Cinayetin tanıkları bulunmasına karşın yargıç subayı beraat ettirmenin bir yolunu bulmuş: Cinnet.

Nepal'de baskıcı krallık rejimi zor durumda

Nepal Başbakanı istifa etti

- Kral Birendra, politik faaliyet yasağının kaldırılması konusunda referandum vaadetmişti

Katmandu (A.A.) — Son yılların en şiddetli hükümet aleyhtarı gösterilerinin kaydedildiği Nepal'de Başbakan Kirtinidhidista istifa etti.

Krallık Sarayından yapılan açıklamaya göre Kral Birendra, Dista hükümetinin, Ulusal Konseyin 30 Mayıs'ta yeni bir Başbakan seçmek üzere yapacağı toplantıya kadar işbaşında kalmasını istedi.

Dista, 1977 Eylülünde Başbakan olmuştu. Ülkede siyasal reformlar yapılmasını isteyen binlerce Nepalli Çarşamba günü hükümeti protesto için şiddetli gösteriler yapmışlardı. Olaylar sırasında onu ağır olmak üzere 40 polis yaralanmıştı. Daha önceki gösterilerde çok sayıda sivil ölmüştü.

Kral Birendra, bu olayların ardından ülkede siyasal faaliyetlere yeniden izin verilmesi konusunda bir referandum düzenlemek üzere bir hafta içinde özel bir komisyon kurmayı vadetmişti.

Nepal'de 1960'da siyasal pa..ilerin faaliyette bulunması yasaklanmış ve o günden bu yana ülke Kral Birendra'nın babası Kral Mahendra tarafından kurulmuş olan ulusal konsey sistemiyle yönetilmiştir.

Salvador'da sıkıyönetime rağmen binlerce kişi gösteri yaptı

Demokratik Halk Bloku gerillalarının rehin tuttukları Fransa Elçisi Michel Doudenne ile El Salvador Devlet Başkanı M. Romero'nun, son olaylardan önce birlikte çekilmiş bir fotoğrafı görülüyor.

San Salvador, El Salvador, (A.A.) — Salı günü San Salvador'daki Venezüela Büyükelçiliğini işgal altında tutan sol eğilimli dokuz militana yiyecek taşırlarken polisin ateş açması sonucunda ölen 14 göstericiden yedisinin cenaze töreni, hükümetin her türlü açıkhava toplantısını yasaklayan kararına rağmen 7000'den fazla insanın katıldığı bir gösteri yürüyüşüne dönüştü. Tören, olaysız sonuçlandı.

Bilindiği gibi çarşamba günü ordu desteğindeki General Carlos Humberto Romero yönetimi, gerillaların Eğitim Bakanı Carlos Antonio Herrera Rebollo'yu öldürmeleri üzerine ülkede olağanüstü durum ilan etmişti. Redollo'nun öldürülmesi olayının sorumluluğunu, ülkedeki sol eğilimli üç gerilla örgütünün en büyüğü olduğuna inanılan «Farabunda Marti Halk Kurtuluş Kuvvetleri» üstlendi.

Cenaze törenine katılanlar «Romero hükümetine ölüm» ve «Kesin zafere kadar savaşacağız» diye bağırdılar.

Öte yandan, Romero'nun ülkenin sorunlarının çözümü konusunu görüşmek üzere muhalefete yaptığı çağrıyı reddeden Hıristiyan Demokrat Parti Başkanı Julio Rey Prendes şunları söyledi: «Bir yandan demokratik sistem çerçevesinde böyle bir destek isterken bir yandan da böyle bir katliam düzenlemek tutarsızlıktır.»

EDEK: Kıbrıs'taki üsler sosyalist ülkelere karşı kullanılıyor

Lefkoşe (A.A.) — Sosyalist EDEK Partisi lideri Lisarides, Rum Temsilciler Meclisi'nin toplantısında, Ada'daki İngiliz üslerinde Amerikan uçaklarının barındığını ve bunların sosyalist ülkelere karşı casusluk faaliyetlerinde kullanıldığını tekrarladı.

Lissarides, «İngiltere'nin Kıbrıs hükümetine, Kıbrıs'taki üslerin kiracısı olarak milyonlarca sterlinlik borcu bulunuyor. Ancak bu parayı ödemekten kaçınıyor» dedi.

EDEK Partisinin Başkanı İngiltere'nin 1965 yılından sonra, üslerin kirasından Türk tarafının da yararlanamadığı gerekçesi ile Rum yönetimine kira ödemekten kaçındığını belirterek «İngiltere bize adada iki ayrı devlet tanıdığını açıkça söylesin ki biz de buna göre davranalım» dedi.

Irak, Mısır'ın bağlantısızlardan atılmasını istedi

- IRAK DEVLET BAKAN YARDIMCISI KÜBA'YA GİTTİ

Madrid (ANKA-DPA) — Irak'ın haziran ayı başında Srilanka'nın başkenti Kolombo'da yapılacak bağlantısızlar hareketi Dışişleri Bakanları toplantısında Mısır'ın bu hareketten ihracını isteyeceği açıklandı.

Kuba'ya giderken 24 saat İspanya başkentinde kalan Irak Devlet Başkanı Yardımcısı Taha Maruf başkanlığındaki heyette bulunan Irak Enformasyon Bakanı Kasım Hammudi, İsrail'le ayrı anlaşma imzalayan Mısır'ın bloksuzlar hareketinin tüm kurallarını çiğnediğini ve bölgede emperyalist saldırganların kurduğu sistemin bir parçası olduğunu soyledi.

Irak Enformasyon Bakanı ülkesinin, İspanya'nın Arap topraklarından çekilmediği sürece İsrail'i tanımama politikasını memnunlukla karşıladığını belirtti.

Romanya ile İspanya çeşitli alanlarda işbirliği yapacak

Madrid (ANKA - DPA) — Romanya Devlet ve Parti Başkanı Nikolai Çausesku'nun İspanya'ya yaptığı ziyaret sırasında iki ülke arasında birçok alanda işbirliği anlaşması imzalandı.

İmzalanan anlaşmalar arasında ulaştırma, teknik, haberleşme ve yayın değişimi konularında işbirliği ...aktadır.

DIŞ YORUM

İsrail, petrolleri ele geçirmek istiyor

BU AMAÇLA ABD Cumhurbaşkanı J. Carter gizlice Büyük Britinya'ya başvurmuş ve İngilizlerden olağanüstü durumda» İsrail'e petrol vereceği taahhüdünde bulunmasını istemiştir. Bu haber, İngiliz politik ve iş çevrelerinde ciddi bir endişe uyandırdı İngiltere'de çıkan Daily Mail gazetesi «bu hareket Arap devletlerinde çok ciddi karşılıklı tedbirlerle sonuçlanacaktır, çünkü Arap devletleri bu adımı İngiltere'nin Mısır-İsrail barış anlaşmasını taahhüt eden taraf olarak değerlendirebilecek. Bu talebe verilen yazılı cevapta eski enerji bakanı A. Benn, İngiltere'nin İsrail'e akaryakıt darlığında petrol temin edeceği güvencesini veremeyeceğini bildirmişti. Benn'in bu cevabının fiilen anlamı şu: (İngiliz «Guardian» Gazetesine göre): «İsrail İngiltere'nin herhangi yardımına güvenmesin.»

ABD, istedikleri tepkiyi İngiltere'den görmeyince, Kuzey Denizde petrol çıkaran başka bir ülkeye umut bağladılar, bu ülke Norveç'tir. ABD'nin başkan yardımcısı Mondail bu günlerde birçok İskandinav ülkesini gezmiş, Hollanda'yı da ziyaret etmiştir. O da Norveç hükümetinden ABD'nin ricasına olumlu cevap bekliyordu. Ancak Norveç Başbakanı O. Nurdly, Ünited Press International'in Oslo'daki muhabirinin bildirdiğine göre Mondail'e Norveç'in İsrail'e petrol veremeyeceğini bildirdi. Norveç İhracat Konseyi Başkanı G. Mighberg'in fikrine göre, Norveç İsrail'e petrol verecek olursa, Arap ülkeleri ile bütün temaslarını yitirecektir, bu da kendisine 3 milyar krona mal olacak.

WASHINGTON strateji uzmanlarının jeopolitik hesapları Londra'da da Oslo'da da fiyasko verdi ve kuru iş hesapları onlara baskın çıktı, oysa ki Washington strateji uzmanları NATO müttefiklerinin elleriyle kestaneleri ateşten çekmek istemişti ve dolaylı değilse de dolambaçlı yoldan bu iki ülkeyi Mısır-İsrail anlaşmasına katmak ve akdolunan anlaşma ile ilgili doğan problemlerin bir kısmını onların omuzlarına bindirmek istedi.

ABD'nin kendisine hayli pahalıya malolan İsrail anlaşması hükümlerinin yerine getirilmesi için bütün çarelere başvurmuş, fakat işin içinden çıkamamıştır. Bunun için ileride ABD tarafından birtakım tehdit, baskı uygulanabilir hatta iş şantaja kadar gidebilir. Arapların uyanıklılığını İsrail'e birtakım düzmece teşekküller kullanılarak uyuşturma yoluna dahi gidilebilir. Sözüm ona bunlar kardeş ve bağımsız kumpanyalar olacak.

BUNUN için Arap dünyasının İsrail saldırganı ile Mısır-İsrail özel anlaşmasına karşı olan ülkeler Washington manevralarını dikkatle izlemektedir. Petrolün kendi ellerinde olduğunu ve bunun Amerikan emperyalizminin manevralarına karşı, siyonizm ve Arap gericiliği ile Yakın Doğu'da mücadelesinin etkili bir silah olduğunu da çok iyi bilirler. Ve bu silahı elinden bırakmaya hiç niyetleri yoktur.

DÜNYA TURU

Karamanlis, sosyalist ülkeleri ziyaret edecek

YUNANİSTAN Başbakanı Konstantin Karamanlis'in önümüzdeki ekimde Moskova'ya yapacağı ziyaretin hazırlıklarıyla ilgili olarak, Yunanistan Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Bryon Teodoropulos, Sovyetler Birliği'nin Atina Büyükelçisi İvan Udaltsov'la görüştü. Karamanlis, önümüzdeki sonbaharda Polonya, Macaristan ve Çekoslovakya'yı da ziyaret edecektir.

İsrail'de AKEL üyesi gazetecinin mahkûmiyeti onaylandı

İSRAİL Yüksek Mahkemesi, Kıbrıslı Rum gazeteci Panayotis Paskalis hakkında daha önce verilen 5 yıllık hapis cezasını onayladı. Akel Partisi üyesi olan Paskalis, bundan bir yıl önce İsrail'de «gizli faaliyetlerde bulunduğu gerekçesiyle» 5 yıl hapis cezasına çarptırılmıştı.

Moro'nun katili olduğu bildirilen bir kişi tutuklandı

ALDO MORO'yu öldürdüğünü öne süren Hamilton Yon Cunha adlı bir Angolalı, Portekizde yakalandı. Ancak Cunha'yı sorguya çeken yargıç, siyahi adamın Moro'nun gerçek katili olduğuna inanmadığını ve dikkati üzerine çekmek amacıyla bu iddiayı ortaya attığını söyledi. Cunha'nın, Angola'da devrimci rejime karşı mücadele eden Angola Kurtuluş Cephesi üyesi olduğu ortaya çıktı.

İspanya'da bir general öldürüldü

İSPANYA'da iki yüksek rütbeli subay, general Luis Gomez Hortiguela ile yarbay rütbesindeki emir subayı, Madrid'de kimlikleri saptanamayan kişiler tarafından makineli tüfekle taranarak öldürüldü.

Marchais Yunanistan'ın AET üyeliğine karşı

FRANSIZ Komünist Partisi Genel Sekreteri George Marchais, Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing'e yolladığı bir mektupla, Fransanın Yunanistanın AET'ye girişini veto etmesini istedi. d'Estaing'in 23 Mayıs'ta Atinaya yapacağı ziyareti iptal etmesini de öneren Marchais, Fransız hükümetinin, Yunanistan'ın ortak pazara girişini, Fransız yurttaşlarına danışmadan desteklediğini belirtti ve topluluğun genişletilmesinin, Fransız üreticiler için büyük güçlüklere neden olacağını söyledi.

Sağlık sorunu, Kennedy ile Carter'ı birbirine düşürdü

1980

CARTER'IN PLANINI ATEŞLEYİN!

50 bin dolarlık hastane faturaları ve sağlık sigortasının bulunmayışı Amerikan vatandaşlarının belini büküyor

21 aylık Benjamin, kalbinde bir delikle doğdu. Marangoz olan babasının sağlık sigortası, gerekli ameliyatın ve tıbbi müdahalelerin masrafının yarısını ancak karşılayabiliyor. Küçük Benjamin ölmeli mi?

Chicago'dan Bayan Loretta Wilson, 1970'den bu yana 7 kez kalp ameliyatı geçirdi. Eşinin sigortası 19.500 dolar ödeme yaptı. Oysa Bayan Loretta'nın ameliyatları için tam 45 bin dolar harcandı. Aile şimdi aç yatıp kalkıyor, bu masrafları ödüyor.

Bayan Mary Cihak, üç oğlunun ve eşinin beyinlerindeki zorlukların bedelini 50 bin dolarlık çeklerin altından nasıl kalkacağını düşüne düşüne migrene tutulmakla ödüyor. Evdeki beslenme, eğitim ve bakım koşulları günden güne kötüleşirken, herkesin sağlığı daha hızla bozuluyor.

İşte Newsweek dergisinin çizdiği Amerika'daki sağlık sorununa ilişkin insan manzaraları. Dünyanın «herşeye kadir mutlak devi» olarak lanse edilen ABD emperyalizminin, kendi toprakları üzerinde sağlık sorununu çözememekteki acizliği. Bütün bu manzaralar Pravda'dan ya da bir başka ülkenin yayın organından aktarılsaydı, «komünistlerin yalanı» yaftası yapıştırılırdı. Ama bu gerçekleri Newsweek, Amerikan sermayesinin yayın organı yazıyor.

İşte bu gerçekler son zamanlarda Demokrat Parti'nin iki tanınmış kişisini Başkan Carter ile Kennedy ailesinin ABD politikasındaki son ferdini, Edward Kennedy'i karşı karşıya getirdi. Her ikisi de sağlık konusuna çözüm getirmek için ayrı ayrı planlar oluşturdular.

Başkan Carter'in planı, yılda 2500 doları aşan sağlık masrafları olan aileleri kapsıyor. Vatandaşları, sağlık örgütlerine üye olmaya teşvik etmeyi amaçlıyor. Sağlık sisteminde reform yaparak, salgınların önünün alınmasını gözeterek tüm masrafların federal hükümetlerin ayıracakları temel fonlara ve işverenlere yüklüyor. Carter'in planı, 1983'e kadar 20 milyar dolarlık bir ek ödenek ayrılmasını zorunlu kılıyor.

Bir günlük hastane masrafı artışı

Kennedy'nin planı ise, tüm ABD vatandaşlarının küçük bir masraf dışında devlet himayesine alınmasını, doktorların ve hastanelerin devlet kontrolünde tutulmasını, işverenlere, sağlık sigortasının yüzde 35'ini ödetme zorunluluğu koyuyor. Masrafların yüzde 40'ının vergilerden, yüzde 60'ının da işçiler ve işverenlerden kesilecek primlerden karşılanmasını öngörüyor. Bu plan federal hükümetlere 1983'e kadar 28.6 milyar dolar, özel fonlara da 11.4 milyar dolarlık yük getiriyor.

Her iki plana da şöyle bir göz atıldığında, Amerikan vatandaşlarının üzerindeki yükün hafifletilemeyeceği hemen görülüyor. Vergiler (ki, emekçilerin, tüm çalışanların sırtından sağlanır), özel fonlar (ki «halka açık şirket» biçiminde örgütlendirilecek ve yine halktan alınacak paralarla devreye sokulacaklardır), ne Benjamin'in babasını, ne Bayan Loretta'yı, ne de Mary Clark'ın migrenini hafifletecektir.

Sağlık sorununun çözümü için sistemde köklü bir değişiklik yapmak gerekir. Tam çözüm ancak üretim araçlarındaki özel mülkiyetin son bulmasıyla mümkündür. Bugün ABD politikacıları Sovyetler Birliği'ni ağızlarına geldiği gibi suçlamak için birbirleriyle yarış halindedirler. Ama o Sovyetler Birliği'nde tüm sağlık hizmetleri parasızdır, vatandaşların omuzuna hiç bir yük binmemektedir. Ve o Sovyetler Birliği dünyanın en çok sayıdaki doktoruna, ebesine, hemşiresine sahiptir.

Kennedy ve Carter'in şu anda böylesine temelden bir değişikliğin savunucuları olmadıkları açık. Eğer Amerikan vatandaşlarını birazcık memnun etmek istiyorlarsa, ellerinden gelen başka birşey var. Silahlanma harcamalarına kısıntılar koysunlar. Hiç değilse insanları öldürmeye yönelik dehşet makinelerine yatırım yapacakları yerde, insanları yaşatmak için yatırım yapsınlar. Yoksa birbirlerine karşı ortaya çıkardıkları sağlık planları, ...hing'lerin, MX füzelerinin atom başlıklarında ölüm planlarına dönüşür.

DIŞ BASINDAN

TEŞRİN
- Günlük gazete.
- Suriye Hükümeti'nin yarı resmi yayın organı.
- Şam'da yayınlanır.

«ABD'nin Ortadoğu politikasında yenilik mi var?» sorusu herkesin merak konusu. Sorunun merkezinde bir değişkenlik olup olmadığı da çeşitli yerlerde tartışılıyor. Suriye'de yayınlanmış bulunan aşağıdaki yazı, petrol ve Filistin halkının geleceği ile ilgili ilginç tarihsel olaylar aktarıyor:

ABD ORTA DOĞU'DAN NE İSTİYOR?

Kartaca altının eski Romalıları nasıl cezbettiğini tarih kitaplarından okumuşuzdur. Şimdi de Arap petrolünün nasıl ABD'nin rüyalarına girdiğini izliyoruz.

ABD'nin Ortadoğu tarihinde pek eskilere dayanan geçmişi yoktur. ABD İkinci Dünya Savaşından sonra «kötü ve sömürücü» Fransız, İngiliz, Alman ve İtalyanlardan boşalan yerlere» demokrasi ve özgürlüğün koruyucusu» ve önceden «denenmiş» olduğu için rahatça girebildi. ABD'nin rahatça girebildiği bu toprakların başında şüphesiz Ortadoğu ve Yakın Doğu ülkeleri gelmektedir.

ABD'NİN ORTADOĞU'DAKİ KISA GEÇMİŞİ

Bilindiği gibi ABD hükümetleri, özellikle «Filistin»in bölgede 1948'de «İsrail» olarak ilân edilmesinden ve tanınmasından sonra, Ortadoğu bölgesine «gerekli» önem ve ilgiyi göstermeye başladı. Aslında ABD bu bölgede peşinde olduğu çıkarlarını korumak için kendisinin yarattığı İsrail'i yeterince silahlandırdı ve «koruma» görevini ona yükledi. Ancak ABD hükümetleri bu «zorlayıcı ve korkutucu» yöntemi yine de yeterli bulmuyorlardı. Bu nedenle ABD «ekonomik» içerikli ve görünümlü «plân» ve «doktrinler»i hazırlamaya başladı Bunların ilki de Club Komisyonu oldu. BM tarafından Filistin göçmenlerinin sorunlarını incelemek amacıyla görevlendirilen ve başkanlığını Amerikalı Gordon Club'un yaptığı komisyon 28 Aralık 1949'da sunduğu raporda şunları belirtiyordu:

«Filistinli göçmenlerin ekonomik sorunları vardır. Bu sorunlar çözülürse Arap ülkeleri İsrail varlığını kabulleneceklerdir. Hatta İsrail - Arap ülkeleri arasında ekonomik bağ kurulması olasılığı da söz konusudur. Çünkü er ya da geç bütün Ortadoğu ülkeleri (İsrail dahil) birbirlerinin olanaklarına muhtaç olacaklardır. Bu nedenle BM ve konuyla ilgilenenler (yani ABD) çabalarını bu yolda yoğunlaştırmalıdırlar.»

EİSENHOOWER DOKTRİNİ

1953 yılında Truman'ın yerine ABD başkanlığına seçilen Eisenhoower ilk iş olarak Ortadoğu sorununa el attı. Başkan tarafından Ortadoğu'ya bir geziye gönderilen Dışişleri Bakanı John Foster Dallas, dönüşünde hazırladığı raporda «Filistinlilerin bir bölümünü İsrail'in işgal ettiği topraklarda yerleştirmek mümkündür. Ancak yine de bunların çoğunluğunu bulundukları Arap ülkelerinin halkları içinde eritmek gerekir» diyordu.

Eisenhoower, sunulan bu rapor üzerine özel temsilcisi Erick Johnson'u 1953-55 yılları arasında İsrail ve Arap ülkelerine üç kez gönderdi. Çünkü ABD aynı zamanda «petrol» ülkelerini de kızdırmak istemiyordu. Bu gezilerin değerlendirilmesini Dışişleri Bakanı Dallas 1955 Ağustosunda şöyle açıkladı:

«ABD Filistin göçmenlerinin yerleştirilmesi ve İsrail ve İsrail - Arap gerginliğinin yatıştırılması için gereken tüm olanaklarını kullanacaktır».

Bu dönemlerde ABD, Mısır, Suriye, Irak ve Ürdün'de gelişen devrimci akımlardan rahatsız olmaya başlamış, bu ise onu değişik yöntem ve yollara başvurmaya zorlamıştı. Çünkü ABD'ye göre Ortadoğu'da artık yeni bir rakip vardır. O da Sovyetler Birliği'dir. Bu nedenle 5 Ocak 1957'de «Ekonomik Kalkınma ve Komünist Tehlikeyi Önleme» belgisiyle Eisenhoower'in ünlü doktrini açıklandı. Bu doktrinin açıklaması yine de Irak'da Temmuz 1958 devrimini ve aynı yıl Mısır ile Suriye birleşmesini engelliyemedi. ABD bu dönemde bölgeye doğrudan müdahale gereğini duydu. Ve 1958 yazında Lübnan'ı işgal etme girişiminde bulundu.

Hızla gelişen olaylar ABD'yi iyice telaşlandırıyordu. 1958 sonlarına doğru ABD, BM Genel Kurulunun olağanüstü toplantısında «Ortadoğu»da Barış Plânı» projesini sunarken, kendisinin bölge ülkelerinin tüm ekonomik ve diğer sorunlarının çözümü için her şeyi yapacağını, ancak buna karşı bu ülkelerin ABD önerilerini kabul etmelerini istedi. Haziran 1959'da Hammershold, Ortadoğu ve Filistin sorunu ile ilgili BM'ye sunduğu raporda «Filistin halkının sorunlarının çözülmesi için (yani Filistinlilerin, bulundukları Arap ülkelerinde eritilmeleri için) 2 milyar doların yeterli olacağını söyledi. Yani bir Filistinlinin fiyatı, Bay Hammershol'a göre 3300 dolardı.

Yukarda aktarmaya çalıştığımız ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik «eski» politikasıyla «yeni» politikası arasında gerçekte pek bir fark yoktur. Farklı olan, rolleri üstlenen kişilerdir. Çünkü ABD'nin Ortadoğu politikasında değişen bir şey yoktur:

«Bölge halklarını hep, ama hep sömürmektir»

Bu nedenle ister Kissinger'in «mekik» politikası, ister Carter'in «ne pahasına olursa olsun barış» çabaları hep aynı anlayış içinde ele alınmalıdır.

Israrla bilinmelidir ki ABD Sedat ile Begin arasında sağladığı (ABD'nin eski başkanlarının rüyası) barışı tüm gücüyle destekleyecektir. Hatta ABD, bölgeye yönelik saldırılarını da yoğunlaştıracaktır.

Bu çerçeve içinde Ortadoğu ve Yakın Doğu halkları, ABD'nin bu saldırgan politikasını içeriğini iyi kavramalıdırlar. Bu halklar tek başlarına değil, hep birlikte geniş bir cephe'de ABD'ye ve onun yerli ve yabancı işbirlikçilerine karşı savaşmalıdırlar.

Emperyalizm, Vietnam - Çin çatışmasında maocu Pekin yönetiminin yanında saf tutarken, ustaca çarpıtmalarda bulunmayı da hiç ihmal etmiyor. İngiliz basınından alınan bu yazıda, antisovyetizm, antikomünizm öne çıkarken, adeta Pekin'in Vietnam'ı yutması temennilerinde bulunuluyor:

The Economist

THE ECONOMIST
- Haftalık dergi.
- İngiliz sermaye çevrelerinin görüşlerini yansıtır.
- Londra'da yayınlanır.

Çin ile Vietnam arasındaki görüşmeler

Çin ile Vietnam arasındaki görüşmeler, iki genel oturumdan ve propaganda sellerinden sonra, iki ülkenin farklılıklarını bir araya getirmek için harcanan ciddi çabalardan çok kavga raundları arasındaki bir araya benziyor. Çin'i Şubatta Vietnam'ı işgal etmeye sürükleyen şey, teorik olarak bir sınır anlaşmazlığıydı ve sonunda iki tarafın Hanoi'de konuşması beklenilen birşeydi. Ama konular çok daha derine indiğinden görüşmeler de derine iniyor.

Çin'in Güney Vietnam'ı Güney Çin Denizindeki Paracel Adaları'ndan çıkartıp atmasından sonra Güney Vietnam, 500 mil güneyde bulunan Sprotly grubundan üç kıraç adayı 1914'de işgal etti. Kuzey Vietnam 1975'te Güney Vietnam'ı fethedince bu üç adayı devraldı. Çin bütün bu adalar üzerinde hak iddia etmekte ve Vietnam'ın çekilmesini istemekte. Adaların kendilerinin hiç bir değeri yok, ama çevrelerindeki deniz yatağında petrol bulunduğu sanılıyor. Bir başka anlaşmazlık noktasında Vietnam Tonkin Körfezi'nin üçte ikisinin kendi akarsuları olduğunu öne sürüyor; Çin ise körfezin ikiye bölünmesinden yana. Sözkonusu olan şey yine petrol.

Bu sınır belirleme anlaşmazlıklarından çok daha önemli olan konu ise Vietnam'ın Hindiçini'nin tümü üzerindeki tahakkümü ve Çin'in, sürmekte olan görüşmelerde de belirttiği gibi, Vietnam üzerine Şubatta yaptığı saldırı, Vietnam'ın Kamboçya üzerindeki pençesini gevşetmedi; Vietnam şimdi, Kamboçya'nın kuzeyinde ve batısında faaliyet göstermekte olan Kızıl Kmerlerin kalıntılarına karşı yeni bir saldırı başlattı.

Pol Pot'un kendisinin hâlâ ele geçirilmemiş olmasına rağmen muhtemelen ana kurmay merkezi olarak kullandığı Vietnam birliklerince ve Pol Pot'un geri kalan birliklerinin bir çoğu bir sürü talihsiz göçmenle beraber Tayland sınırına sıkıştırıldı. Vietnam ordusu, gelecek bir kaç gün içinde başlayacak olan muson yağmurları tankları ve kamyonları çamura gömmeden önce, bu birlikleri yenilgiye uğratmaya çalışıyor. Ama, şimdiye kadar Tayland sınırları dışında Kızıl Kmerlere karşı operasyonlar düzenlemiş olan sağcı Serei Kmer gerillalarının Kızıl Kmer ile bir çeşit barış yaptıkları gerek Tayland gerekse Çin tarafından donatılıp desteklenen bu iki grubun şimdi Vietnamlılara karşı birleştikleri gözleniyor.

Rusya Vietnamlılara silah göndermeye devam ediyor ama kısa bir süre sonra hem Vietnam'ı hem de Kamboçya'yı beslemek gibi fazladan büyük bir yük üstlenebilir. Vietnam geçen yıl bir dizi tarımsal felaketlere uğradı. Kamboçya ise, Vietnam işgalinin neden olduğu kargaşadan dolayı ekim mevsimini kaçırmış olabilir. Bu en azından, bu yıl uzun sıkıntı ayları demektir; en kötüsünden ise geniş bir kıtlık anlamına gelir.

Çin, Hindiçini'nden çekilmesi için Vietnam'a daha büyük bir askerî baskı yapmak amacıyla besin bunalımından yararlanabilir.

Sinema

■ James Dean mitosu, Elizabeth Taylor'un çarpıcı güzelliği, görüntülerin çekiciliği emekçileri kandırmaya yeter mi?

Kapitalizme övgü: «Devlerin Aşkı»

Mehmet GÖNENÇ

İlginç bir toplumdur Amerikan toplumu. Kapitalist sistemin genel yasalarının ötesinde, kendine özgü kültürü, duyarlığı, vurdumduymazlığı, şiddeti ve çelişkileriyle ilginçtir, Aslında Amerikalı için herşey, özellikle AMERİKAN damgasını taşıyan herşey güzeldir. Şiddet güzeldir, aşk güzeldir, doğa güzeldir, toz, toprak güzeldir, petrol güzeldir, hatta ve hatta insanların ezilişi bile güzeldir.

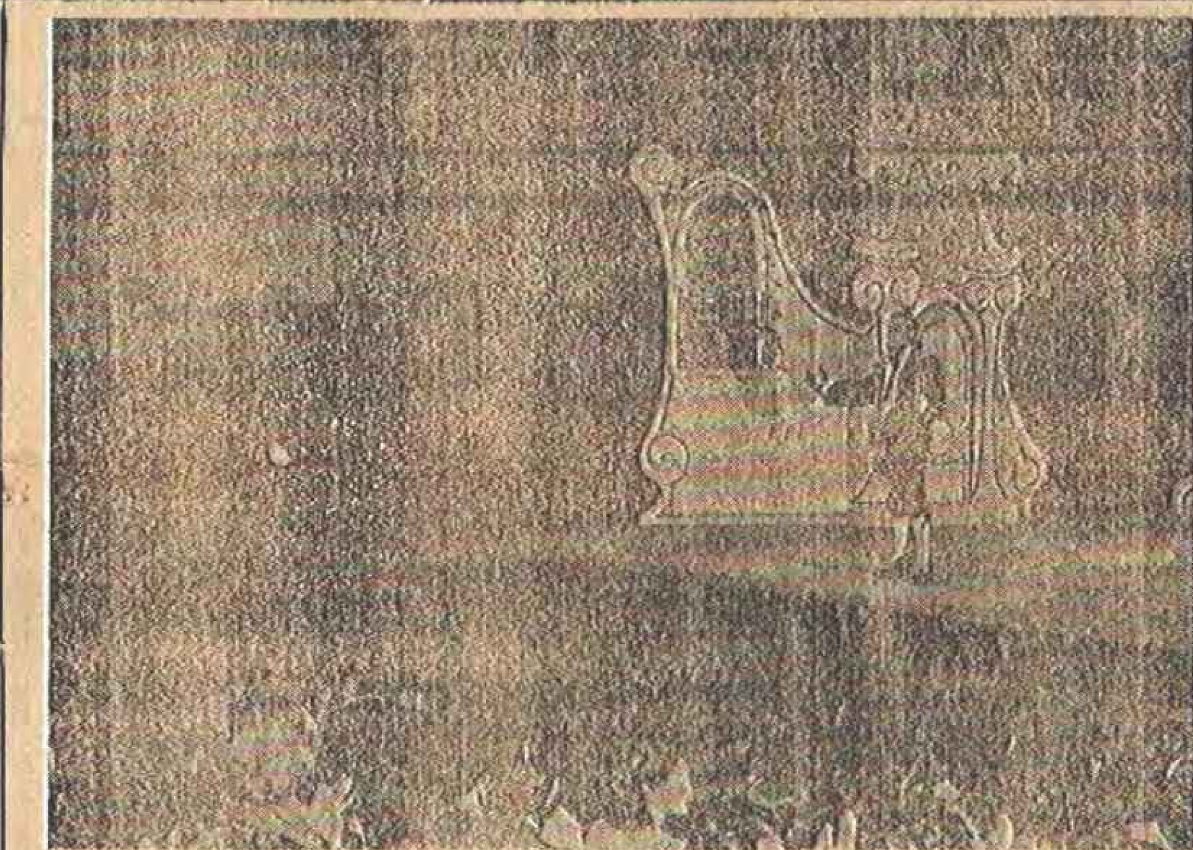
Hollywood'un önemli yönetmenlerinden George Stevens'in geçen hafta TV'de izlediğimiz «Devlerin Aşkı» (Giant) adlı yapıtı da bu güzellik duygusunu sağlam, dengeli ve usta sineması ile beyazperdeye yansıtmış. Bu yapıt, aynı zamanda «Star-Sineması»nın da en tipik örneklerinden biridir.

Nedir Star-Sineması?

Hollywood, savaş yılları ve sonrasında derin bir bunalımın içine sürüklenmişti. Hükümet tarafından 1940'larda «Tröst Aleyhtarı» yasaya dayanılarak açılan dava, Hollywood tekellerinin ekonomik gücünü büyük ölçüde sarsmıştı. Buna bir de Mc Carhy adında faşist bir senatörün başlattığı anti-komünist, anti-sovyet hareketin, ilerici yönetmenler üzerindeki siyasal baskısını eklersek, Hollywood'un o yıllardaki bunalımını anlamak daha da kolaylaşır. Örneğin o dönemin baş yapıtlarından biri olan ve Hollywood'un ünlü yönetmenlerinden William Wyler'in Hayatımızın En Güzel Yılları» (The Best Years Of Our Lives) adlı savaş aleyhtarı filmi, önce yarım düzineden fazla Oscar'larla ödüllendiriliyor, ardından «Amerikan aleyhtarı faaliyetleri soruşturma» komisyonunca kara listeye alınıyordu. Bu bunalım, büyük ölçüde seyircinin gözünde mitoslaşan star oyuncularla aşıldı. Önce James Dean, ardından Marlon Brando ve ötekileri yığınları peşlerinden sürükleyerek Hollywood tekellerinin kasalarını doldurmaya başladılar. Bu olgu, böylesi starlar kullanma koşuluyla, kara listelere alınmış bazı yönetmenlerin yeniden sinemaya dönmelerini de sağladı. İşte George Stevens da «Vadiler Aslanı» (Gungadin) adlı çok kötü bir ilk yapıtla işe koyulmuş, ama giderek star-sinemasından yararlanmış ve Hollywood'daki konumunu pekiştirmiştir.

«Devlerin Aşkı» (Giant), Edna Feber adlı Amerikalı kadın yazarın romanından beyazperdeye aktarılmış. Teksas'ın uçsuz bucaksız topraklarında, büyük hayvan sürülerini delip geçerek kente süzülen tren, Toprak Ağası Rick Benedit'i taşımaktadır içinde. Kente at satın almağa gelmiştir. Rick (Rock Hudson). Rick, at satın alacağı adamın kızı Leslil'ye (E. Taylor) aşık olur. Kızın, atıyla birlikte kendisini de alarak çiftliği REATA'ya döner. Çiftlikte yönetim, Rick'in ve evde kalmış, sinirli, giderek erkekleşmiş ablası Luz'un ellerindedir. Bir de Rick'in kente gitmezden önce kovduğu, buna karşın abla Luz'un ağırlığını koyarak çiftlikte kalmasını sağladığı bir kahya vardır: Jett. (James Dean). Tedirgin, içine kapanık, ezik ve tutarsız bir insandır Jett. Kentten köye ...len Lesli'e ise katı töreleriyle, sert doğasıyla üzerine çöken feodal yaşamın ağır koşullarına ayak uyduramaz bir türlü.

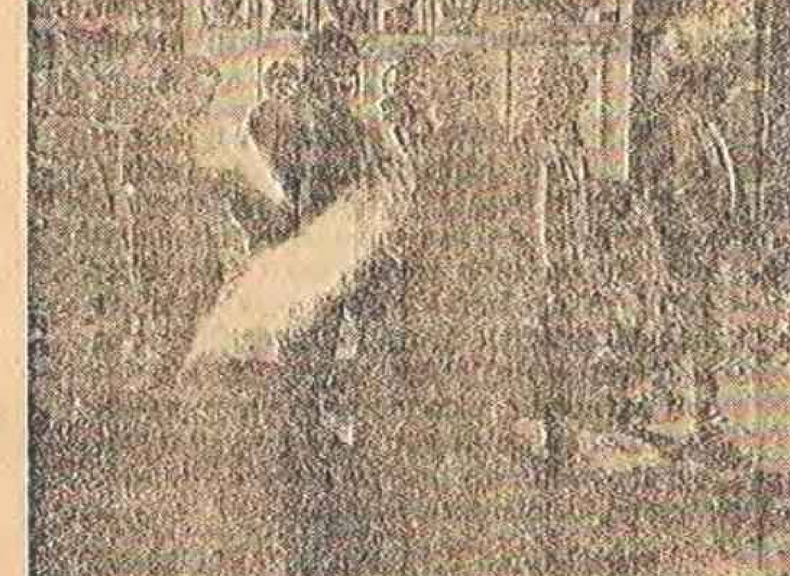
Çevresiyle sürekli çatışma içindedir. «Reata» çiftliğinde insanlar kabadır, bilgisizdir, cahildir. Kadınlar politik tartışmalara katılmazlar. Bir türlü istenemeyen, patronu Rick ile sürekli çatışan Jett, Leslie'ye aşık olur. Ancak bu duygusunu ona iletecek gücü yoktur. Tedirginliği daha da artar. Jett'in, Günün birinde abla Benedit, attan düşer ve ölür.

● *İstanbul Devlet Opera ve Balesi işbirliği ile Zeynep Kamil Hastanesi Sahnesinde 9 Mayıs 1979 Çarşamba gecesi yapılan açılışta G. Rossini'nin «Sevil Berberi» operası sergilendi.*

İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nden haberler

- İstanbul Devlet Opera ve Balesi sanatçılarından bas Atilla Manizade, aldığı çağrı üzerine G. Verdi'nin «Don Carlos» (Kral Philip) ve G. Rossini'nin «Sevil Berberi» (Don Basilio) adlı operalarında oynamak üzere Mayıs sonunda Yugoslavya'nın başkenti Belgrat'a gitti.
- İstanbul Devlet Opera ve Balesi sanatçılarından soprano Suna Korat, Bach, Haendel, Çaykovski, Glinka, Gounod ve Donizetti'nin yapıtlarından oluşan bir programla konserler vermek üzere Mayıs ayında Yunanistan'ın başkenti Atina'ya gitti.
- İstanbul Devlet Balesi, İstanbul halkına Nisan ayında çalışmaları tamamlanan 3 yeni bale yapıtı sundu. 5 Mayısta promiyeri yapılan yapıtlardan Rahmaniov'un «Tristan ve J. Strauss'un Mezuniyet Balosu» adlı birer perdelik balelerinin koreografisini daha önce İstanbul'da sergilenen «Faust» operasındaki balenin koreografisini yaparak halkımızın beğenisini kazanmış bir sanatçı, Riccardo Duse yaptı. Dekor ve kostümlerini Selçuk Tollu'nun hazırladığı yapıtı, konuk İspanyol şef Octav Calleya, yönetti.

● *Atatürk Kültür Merkezi'nde 29 Mayıs günü gösterilecek olan «Bir Avuç Altını Arayan Kim?» adlı filmden bir sahne.*

ÇEKOSLOVAK FİLM HAFTASI

Atatürk Kültür Merkezi'nde başlayan Çekoslovak Filmleri Haftasının programı şöyledir:

24 Mayıs Perşembe - saat 18.30 - Adela Yemeğini Henüz Yemedi/Oldrich Lipsky. 22 Mayıs Cuma - saat 18.30 - Bir Yılının Aşkları/Jaroslav ...lik, 26 Mayıs Cumartesi - saat 18.30 - Aşkım İçin Bir Gün/Juraj Herz, 27 Mayıs Pazar - saat 18.30 - Pembe Di...er/ Dusan H..., 29 Mayıs Salı - saat 1... Avuç Altını Arayan ...iri Menzel. 30 Mayıs Çarşambe - saat 18.30 _ Joachim ve Makine /Oldrich Lipsky.

İstanbul Devlet Opera ve Balesi ay sonunda perdelerini kapıyor

● Mayıs ayı sonunda perdelerini kapatan İstanbul Devlet Opera ve Balesi, 1979 - 1980 yılı sezonunun açılışını ekim ayı başında G. Verdi'nin "Aida" operası ile yapacaktır. Bundan başka G. Bizet'in "İnci Avcıları", G. Puccini'nin "Tosca G. C. Menotti'nin "Konsolos", Gluck'un "Kadının Fendi Kadıyı Yendi" adlı operaları, R. Strauss'un "... nedik'te Bir Gece" operetl ve C. Reşit Bey'in "Deli Dolu" adlı müzikli oyunu, yeni sezonda halka sunulması düşünülen yapıtlar... Ayrıca genç bestecilerimizden Okan Demiriş'in yazdığı "4. Murat" operasının sahnelenmesi üzerine çalışmalar

ÇOCUKLAR SANATA ÖZENDİRİLMELİ

Çocukların sağlıklı yetişebilmesi için sanata yönelişlerinin özendirilmesi gerektiği belirtildi.

Üniversitelerarası Resim Heykel ve Sanatçılar Derneği Genel Sekreteri Reşit Gökçe, Uluslararası Çocuk Yılı dolayısıyla çocuklara gösterilen ilginin gelecek yıllarda da aynı etkinlikle sürdürülmesini dilediklerini kaydetti.

Reşit Gökçe, bu konuda verdiği demeçte, özellikle çocukların sanat sevgisinin geliştirilmesi amacıyla gerekli çabanın gösterilmesini istedi.

Alman Kültür Merkezi'nde Bertoldt Brecht tartışıldı

Dünya Tiyatro ustası B. Brecht, 24 Mayıs günü Alman Kültür Merkezi'nde düzenlenen bir sempozyumla anıldı.

Alman Kültür Merkezi'yle Türk yazarlarının ortaklaşa gerçekleştirdikleri sempozyuma tartışmacı olarak Vasıf Öngören ve Alman profesörlerinden Reinehold Grimm katıldılar. Sempozyumu Mutlu Parkan yönetecek.

Sempozyum'da ayrıca B. Brecht'in yapıtları Alman Kültür Derneği'nin kitap salonunda sergileniyor

Görsel sanatlarda hareketli bir dönem

Geride bıraktığımız günler içinde Görsel sanatlar dalında birçok sanatçımızın sergilerini izledik. Ayrıca Atatürk Kültür Merkezi'nin en üst katındaki galeri, resim ve heykel dalında bir kurulun seçiminden geçen yapıtların sergilendiği sürekli bir sergi olarak düzenlendi.

Mayıs ayında Taksim Gezisi'ndeki sanat galerisinde açılan ve 20 Mayıs'ta sona eren üç sergide, üç özgün ressamın yapıtlarını izlemek olanağını buldu İstanbul'lular. Nuri İyem, Gürol Sözen ve Kiy...teru Fujita'nın yapıtlarını birarada görebilmek gerçekten ilginçti.

Canan Çoker - Kolaj Sergisi

1977 yılında «Barış Afişleri yarışma ödülü»nü alan CANAN ÇOKER, kolaj sergisini 19 Mayıs'ta İstanbul'da Taksim Sanat Galerisi'nde açtı. Sergi 1 Haziran'a dek sürecek.

Kısa... Kısa...

- "Yoz Döngü"yü Güray Taptık, Türk halk müziğinden derleyerek hazırlamış. Yapıtın koreografisini Oytun Turfanda, dekor ve kostümlerini Osman Şen... gerçekleştirmiş.
- İstanbul Devlet Opera ve Balesi işbirliği ile Zeynep Kamil Hastanesi'ndeki salonun orkestra çukuru ve sahnesi genişletilip onartılarak opera oynayabilecek duruma getirilmiş. Böylece sanatseverlere Mayıs ayından başlayarak gelecek sezonlarda repertuvarına aldığı yapıtların birçoğunu bu salonda izleyebilme olanağı hazırlamış bulunuyor.

MERSİN SODA OLAYI

Soda işçileri yalnız değildir!

«Grevli-toplu sözleşmeli sendikal haklar için işçi-teknik eleman devrimci dayanışması yükseliyor!..»

Hazırlayan: TMMOB KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI

— 3 —

Daha önce verdiğimiz ithalat ihracat miktarlarına bakıldığında bazı sorular yanıtsız kalmaktadır. Bunlardan bazılarına değinmek gerek.

SODA KAÇAKÇILIĞI, HESAP SORMA VE ÖTESİ...

1975 yılında soda fabrikası Haziran ayından başlayarak üretime geçti ve o yıl içinde yaklaşık 25 bin ton soda üretti. Aynı yıl yurt içi gereksinimini karşılamak için ek olarak 72.400 ton soda ithal edildi, böylece 1975 yılında yurt içi talep yaklaşık 100 bin ton soda ile karşılandı. Daha önce belirttiğimiz gibi sodayı en çok tüketen sektör şişe - cam sanayidir. Nitekim şişe - cam sanayiinin 1977 yılındaki soda tüketimi yaklaşık 90 bin ton, 1978 yılında ise 100 bin ton dolayında oldu. Oysa 1978 yılı soda ithalat - ihracat miktarlarına baktığımızda ve 1978 yılında soda fabrikasının yarım yıl çalıştığını düşündüğümüzde, sadece cam sanayiinin tükettiği 100 bin ton sodanın nereden ve ne şekilde sağlandığı sorusu kafalara takılmaktadır.

MİLYONLUK GAZETE İLANLARI

Soda patronları 18 Mart tarihli gazetelere milyonlarca lira reklam parası ödeyerek verdikleri ilanlarda eksik bilgi aktararak kamu oyunu, haklı olduklarına inandırmaya çalışmaktadırlar. İşte bunlardan birkaçı:

KAYBOLAN BİLİRKİŞİ RAPORU...

Bakanlar Kurulu'nun soda sanayiinde 26 Aralık 1978 tarihinde aldığı grev erteleme kararına Petkim - İş Sendikası verilen üç günlük süre içinde uydu. 29 Aralık tarihinde işçiler işbaşı yaptı. Ancak uzun süredir üretimi durmuş olan fabrikanın hemen üretime geçmesinin olanaksızlığı işveren tarafından da bilinirken, üç gün sonra işyerine iş müfettişleri çağırıldı ve fabrikada üretim yapılmadığına ilişkin bir rapor düzenlendi. Yani amaç üzüm yemek değil bağcıyı dövmekti. İşte soda işvereni 18 Mart tarihli gazete ilanında bu raporu kastederek «işgal olarak nitelenebilecek durum, işçinin fabrikaya geldiği ve parası ödendiği ve bütün sosyal hakları verildiği halde çalışmadığı idari ve adli mercilerce de tesbit edilmiştir.» demektedir. Oysa söz konusu raporun mahkemeye de iletilmesinden sonra, mahkeme tarafından beş kişilik bir bilirkişi kurulu oluşturuldu, kurul işyerinde yaptığı incelemeler sonucunda fabrikada üretime geçilebilmesi için gerekli iş güvenliği koşullarının olmadığına karar verdi. TMMOB ve Kimya Mühendisleri Odası o sırada Mersin'de yaptığı görüşmelerde, teknik elemanlar ve sendika yetkililerine, 144 gün hiç üretim yapmayan fabrikanın genel bir revizyondan geçmesi gereğinin işveren tarafından reddedildiği fabrikada çalışma için gerekli su, ısınma vb. koşulların yerine getirilmediğini belirtiyordu. Nitekim mahkemece oluşturulan bilirkişi kurulunun bu durumu gözleyerek «fabrikada iş-güvenliği ve üretime geçilmesi koşullarının yetersizliği» konusunda verdiği rapordan soda patronları hiç söz etmemektedirler.

HIZLI YAŞAYAN SODA PATRONLARI VE 17.000 TL. ASGARİ ÜCRET!

İşveren aynı ilanda çok yetkin bir demagoji örneği vererek şöyle diyor: «..milyonlarca vatandaşın iş aradığı ve 3300 liralık asgari ücretin geçerli olduğu ülkemizde Soda Sanayiinde en basit işte çalışan işçinin aylık gelir tutarını, yan ödemeler ve diğer sosyal haklarla beraber, en az 17.000 liraya çıkaran teklifimiz sendikaca kabul edilmemiştir.» Oysa bizzat işveren işçilere dağıttığı bildiride ücret 3600 TL dir. Bunun üzerine bir yıl sonra eklenecek zamlar ve diğer sosyal yardımlarla, işveren en basit işte çalışan işçinin ikinci yıl 17.000 TL alacağını hesaplıyor. Ama bu öyle bir hesap ki PETKİM-İŞ Mersin Şube Başkanının belirttiği gibi: «İşçinin ayda 17.000 TL alabilmesi için her yıl yeniden evlenmesi, her yıl çocuğunun olması, yılda bir kez ölmesi, her yıl tabii afete uğraması, her ay yıllık izine çıkması gerekir.» Ne yazık ki, Türkiye'de üretici güçlerin gelişme düzeyi, bu kadar hızlı yaşamaya henüz elvermiyor.

- Sadece cam sanayiinin tükettiği 100 bin ton soda nereden ve ne şekilde sağlandı?
- Bilirkişinin «fabrikada işgüvenliği ve üretime geçilmesi koşullarının yetersizliği» konusunda verdiği rapordan soda patronları niye hiç söz etmiyor?

Grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkının alınması kadar, bu hakkın kullanılması ve geliştirilmesi de zorlu bir mücadele gerektiriyor

BAKANLAR KURULUNUN ERTELEME GEREKÇESİ: HALKIN SAĞLIĞI MI - SODACILARIN SAĞLIĞI MI?

8 Ağustos 1978'de başlayan grev 26 Aralık 1978 de Bakanlar Kurulu tarafından önce bir ay, daha sonra iki ay olmak üzere 26 Mart 1979'a kadar ertelendi. Bakanlar Kurulu grevi ertelerken, mide hastalıklarında kullanılan pastillerin imali için rafine bikarbonata gereksinim olduğunu ve ithaline izin verildiğini belirtiyordu. Oysa görünen odur ki, bu karar üzerine Ocak 1979 da yapılan 2 ton sodyumbikarbonat ithalinin yanısıra, önemli olan Şişe Cam'ın soda ithal izni almış olmasıdır. Yani erteleme kararı ve bununla birlikte verilen ithal izni gerçekte aksayan sağlık gereksinimlerine değil, Şişe - Cam patronlarına yaramaktadır. Nitekim 18 Mart tarihli gazete ilanında patronlar teşekkür ediyorlar; «...bütün döviz imkânsızlığına rağmen, hükümetimizin büyük anlayışı ile soda ithali için döviz tahsisi yapılmıştır.» Şimdi sormak gerekir. Soda işyerinde toplu iş sözleşmesi görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlanıyor. İşçiler greve gidiyorlar. Gerek grev gerekse daha sonra gündeme gelen anlaşmazlıklar sürerken hükümet yurt dışından, normal üretim yapıldığı zamankinden daha ucuza soda getirme olanağı tanıyor. Bu koşullarda işveren neden üretim yapmak istesin ki? Soda üretildiğinde, bunu kullanan gene kendileri. Kendi fabrikalarında üretilenden kat kat ucuza soda sağlamayı hükümet güvence altına alıyorsa Soda - Şişe - Cam - İş Bankası üçgeni, istediği kadar zarar ediyorum diye bağırsın, toplama çıkarma yapmasını bilen hiç kimse buna inanmayacaktır.

Ama asıl yanıtlanması gereken soru başka: Sürekli olarak işçi ve işverenin üstünde tarafsızlığına işçileri inandırmaya çalışan devletin yürütme organı bunu tüm bu olup bitene karşın hâlâ daha savlayabilir mi? Hükümetin bu yaklaşımı açıkça, Türkiye'de cam sektöründe tekel olan Şişe Cam Holding'e daha pahalı soda yerine daha ucuz soda sağlayarak omuz veren, bu tekel karşısında en doğal ekonomik - demokratik haklarını arayan soda çalışanlarına darbe vuran bir yaklaşımdır.

DEMOKRASİ ÜZERİNE ATILAN NUTUKLAR...

Soda patronlarından, Paşabahçe Şişe - Cam Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Şahap Kocatopçu 23 Mart tarihli gazetelerde şöyle diyor: «Soda, demokrasinin esenliği için kamuoyunda tartışılmalıdır... Biz grevin başından bu yana kamuoyunu gelişmeler hakkında bilgi sahibi kıldık..»

Hemen belirtmek gerekir ki, basında bir tartışma başından beri TMMOB'nin ve sendikanın tüm çabalarına karşın gerçekleştirilemedi. Nedeni çok basit. Yapılan onlarca basın açıklamaları, bildirileri ya basında hiç yer almadı, ya da anlaşılmaz biçimde kırpılarak sütunlar arasında sıkışıp kaldı. Hiç değilse ilerici ya da tarafsız bilinen basında soda patronunu, dönen oyunları teşhir edebilmek amacıyla yapılan çalışmalar, bazı köşe yazarlarıyla yapılan görüşmeler, bazen kapalı bazen açık biçimde, üzerlerinde baskı olduğu gerekçesiyle hep geri çevrildi. Bu baskıların nereden geldiğini, bu gazetelere kimlerin ne kadar reklam verdiğine bakarak tahmin etmek zor olmasa gerekir.

SON

TMMOB VE MERSİN SODA GREVİ

Mersin'i içine alan bölgenin özelliği, sendikalaşma hakkına sahip olduğu halde, bunu kullanmayan teknik eleman oranının yüksekliğidir. İşletmelerin büyük bir kısmında sendikaya kayıtlı tek bir mühendis bile bulunmamaktadır. Böylesi bir ortamda Soda teknik elemanlarının bilinç düzeyinin yüksekliği ve grev sırasında gösterilen örnek dayanışma çarpıcı olmaktadır. İşveren açısından da Soda grevinin, toplusözleşme ile kazanılacak şu ya da bu kadar ücret artışı sorunundan çok daha başka, çok daha önemli bir boyutu vardır.

Sorunun o boyutu, mühendis - mimarların da bir bölümünü oluşturduğu teknik elemanların grevli - toplusözleşmeli sendikalaşma hakkının alınması, bu konuda kazanılmış hakların korunması, geliştirilmesi yolunda önemli bir aşama olabilecek olan Mersin - Soda'daki işçi - mühendis - tekniker - teknisyen dayanışmasının kırılması, başarıya ulaştırılmamasıdır. İşveren salt bu amaçla tüm çalışanların işlerine son vermeyi, üretimi durdurmayı göze alabilmektedir.

Grevli - toplusözleşmeli sendikalaşma hakkı mücadelesi için çok somut ve önemli bir eylem alanı olan Mersin Soda olayı TMMOB ve tüm ilerici demokrat güçler için aynı zamanda yeni dersler çıkarmaları gereken bir olay oldu.

TMMOB Mersin Soda olayı ile başından beri ilgilendi. Gerek TMMOB Mersin Soda İşyeri temsilciliği, gerekse sendika kanalıyla ve sık sık yapılan dayanışma ziyaretleriyle eylem alanında çalışanlarla omuz omuza bir dayanışmayı canlı tuttu.

Sorunun çözümü ilerici demokrat üye kitlesinin kendi örgütlerini olumlu ve aktif bir biçimde bu ve benzeri sorunlara sahip çıkma yönünde zorlamalarında yatmaktadır.

Mersin Soda Sanayii A.Ş.'deki grev de göstermektedir ki, grevli - toplusözleşmeli sendikalaşma hakkının alınması kadar, bu hakkın kullanılması ve geliştirilmesi de zorlu bir mücadeleyi gerektirmektedir. 1970'lere kadar toplumun üst gelir dilimlerinde yer almış olan teknik elemanlar, o yıllardan başlıyarak sürekli bir yoksullaşma sürecine girdiler ve artık bugün gelinen noktada, hem ekonomik bakımdan hem de demokratik haklar bakımından ağır baskıların altında ezilmeye başladılar. Yaşanan bu nesnel koşulların da dürtüsüyle gelişen teknik elemanların grevli toplusözleşmeli sendikalaşma mücadelesi, giderek daha doğru temeller üzerinde, genelde bağımsızlık - demokrasi mücadelesine tabi kılınarak gelişmekte ve güçlenmektedir. Mersin Soda Grevi ve buradaki teknik elemanların işçilerle omuz omuza mücadelesi doğru örgütlenme biçimi üzerine zengin ve somut dersler içermektedir. Bu anlamda bu grevden, daha şimdiden kazanılmış olan çok şey vardır.

Mersin Soda grevinde teknik elemanlar, en doğru örgütlenmenin grev - toplusözleşme hakları ile donatılmış sendikalaşma olduğunu kararlı mücadeleleri ile öğretiyorlar.

"SOVYET TEHDİDİ" YALANI: BU YALANI KİM, NE ZAMAN VE NİÇİN UYDURDU?

Bu, yetişkin insanlar için oldukça eski ve hiç de iyi olmayan bir masaldır. Daha 1917 yılında, Rusya'daki Ekim Devrimi'nden hemen sonra söylenmiştir. Aslında bu masal o zamanlar biraz daha başka adlandırılıyordu: «Kızıl tehdit». Daha sonra gerçekte bu «tehdidin» nasıl göründüğünü seçemeyen renk körlerine saygı göstermek için «tehdidi» renksizleştirdiler. Ama masalı korudular.

«İnanıyorum, çünkü saçma», bundan hemen hemen 1750 yıl önce Tortullian böyle demişti. Bu masalı uyduranlar da «Sovyet tehdidi» yalanına artık böyle ya da hemen hemen böyle inanıyorlar. Ancak masalı anlatanların yeterli sayıda olduğunu belirtelim. Üstelik Washington'da hem de herhangi bir yerde değil, Capitol Tepesi'nde, Londra'da, üstelik de hükümete ait apartman dairelerinde. Pekin'den ise söz etmeye bile gerek yok: Keskin zekâlı İngilizlerin farkettikleri gibi, «dünya» yöneticileri, son Amerikan askerine kadar SSCB ile savaşmaya hazırlar.

Böylece masal daha 1917 yılında anlatılmaya başlamış oldu. Bir yıl sonra «Kızıl tehditten» kurtulmak için 14 ülkeden müdahaleciler Sovyet Rusya'ya saldırdılar. Burada hiç de dostça karşılanmadılar ve hiç kimseyi «kurtaramayacaklarını» anlayınca çekip gittiler. Tabii kendi istekleriyle değil. Ancak Sovyet insanları kinci değildir: Olanlar geçti. Ve tarih bu konuda kendi kararını verdi. Ama daha yakın zamanları yine de anımsamak gerek.

«KENDİ ÇEMBERİ İÇİNE...»

Tarihi tahrif etmek, üzerinde kalem oynatmak, yeniden yazmak mümkündür, ama onu aldatmak olanaksızdır. Bunu hiç kimse, hiçbir zaman yapamaz:

Herşeye kadir olan zaman, herşeyi «kendi çemberi içine» geri döndürür.

Geçenlerde açıklanan gizli Britanya arşivleri ve savaş sonrasındaki ilk yıllara ait diğer pek çok belge, kimin kimi ne zaman tehdit etmeye başladığını açıkça gösteriyor. Artık «soğuk savaşın» başlangıcını gün gün izlemek mümkün.

1945 sonbaharında, ortak düşmana karşı savaşan Sovyet, Amerikalı, İngiliz ve Fransız askerlerinin henüz daha muharebelerden soğumadığı bir sırada ABD Hava Kuvvetlerinden General J. Doolittle, biraz tuhaf bir rüya görür: Sovyet uçakları New York'u ve diğer kentleri bombalamaya başlar, Sovyet askerleri ise yaya olarak okyanusu geçerler ve karada ilerleyerek tümüyle «silahsız» bir ülkeyi ele geçirirler.

Eski «Sovyet tehdidi» masalının modernizasyonu böylece başlamıştır. Bu arada, o sırada Amerikalıların elindeki bombardıman uçaklarının ve diğer silahların dünyanın başka ülkelerinde bulunanlardan daha fazla olduğunu belirtelim. Ancak generalin çağrısı hiç de çölde insanı delirten bir ses değildir. Bütün bir gezegenden daha fazla sanayi ürünü üreten okyanus ötesi devi, faşist saldırıdan harabeye dönmüş ve aldığı korkunç yaraları henüz sarmaya başlamış bir ülkeyi «kovalamaya» başlamıştır.

W. Churchill'in Fulton'da yaptığı bir konuşma var. Bu konuşmanın Batı'nın kitle haberleşme araçlarındaki aranjmanı hemen tek notalı anti-sovyet bir aranjman oluverdi. Ve «soğuk savaş» başladı. Kalın olsun, ince olsun dergilerin kapakları Sovyet kentleri üzerinde patlayan atom bombalarıyla, SSCB haritasını delip geçen atışlarla «süslendi», Batı'nın stratejik «savunma» tasarılarının derinliği resmedildi.

(Devamı edecek)

SÖZLÜK

İMGE:

Her türden maddeci bilgi teorisinin, özellikle Markscı-Leninci bilgi teorisinin temel kavramı...

İnsan nesnel gerçek'i, toplumsal pratiğe dayanarak, yansıma süreci boyunca -toplumsal bilincin bilim, ideoloji, ahlâk, sanat, dil gibi çeşitli biçimleri altında- kavrar, imgeler işte bu yansıma sürecinin zihindeki sonuçlarıdır.

İmgeler, bir yandan insanın duyum mekanizmasının ve sinir sisteminin yapısı ve işleyiş tarzı, bir yandan da toplumsal pratiğin gelişim düzeyi tarafından koşullanmış, içeriği yönünden ise, bilinçli olarak, imgelenmiş nesnel gerçek ile toplumsal ilişkiler ve egemen sınıfın çıkarları tarafından belirlenmiş karmaşık bir süreç içinde oluşurlar. Bu süreç, maddi olanın zihinsel olana dönüşmesi sürecidir. (Marks)

İmgeler, gelişen toplumsal bir süreç olan, nesnel gerçeği öğrenme süreci içinde oluşup, toplumsal pratik temeli üstünde kesinlik ve açıklık kazandıkları, derinleşip, yanlışlarından arındıkları için, bunların imgeleşmiş gerçeğe uygunluk dereceleri, her zaman tarihsel bakımdan koşullanmıştır. Öte yandan, bilimde, sosyalist ideolojide ve gerçekçi sanatta görüldüğü üzere, aslına hemen hemen uygun imgeler bulunduğu gibi, uzlaşmaz çelişkiler taşıyan sınıflı toplumdaki ilişkiler altında yanıltılmış bir bilincin (toplumsal bilinç) doğması kaçınılmaz olduğu için, burjuva ideolojisinde, dinde ve gerçekçi olmayan sanatta olduğu gibi, çarpıtılmış, düş ürünü, yanılsatıcı imgeler de vardır. Bilgi edinmeyi sağlayan imgeler, nesnel gerçeğin düşünce tarafından öğrenilmesi ve insan tarafından pratikte değiştirilmesi bakımından büyük bir önem taşırlar. Bu imgeler, bilimsel bilginin edinilmesine hizmet ederler; hem nesnel gerçekteki süreçlerin ve nesnelerin, hem de bu gerçeğin özelliklerinin ve insan bilincindeki ilişkilerinin aslına-uygun fikirsel birer kopyasıdırlar. Bilgi edinmeyi sağlayan imgelerin iki biçimini: Duyumsal ve rasyonel imgeleri birbirinden ayırdedebiliriz. Duyumsal imgeler — duyum'lar, — algı'lar, — tasarım'lardır... Rasyonel imgeler ise, kavramlar, önermeler ve bu önermelerden kurulmuş, teori'ler, — varsayım'lar gibi karmaşık imgelerdir. Duyumsal ve rasyonel imgeler arasında hem sıkı bir bağlamlılık, hem de nitelikçe bir fark vardır. Duyumsal imgeler, özel adıyla algılar, bilgisi edinilen nesnelerin zihne dolaysız aktarılmış, duyumsal kökenli birer kopyasıdırlar. Bu kopyada, dış-görünüş, yüzeysel ilişkiler, bireysel olan ile rastlantısal olan, henüz iç, zorunlu, genel ilişkilerden ayırdedilmeden, öz'le birlikte yansıtılmıştır. Rasyonel imgelere gelince, bunlar dille ifade edilen, soyut birer içeriğe sahiptirler. Bunlar, bilgisi edinilen nesnelerin iç, zorunlu, genel ilişkileri'nin, yani özünün, dolaylı, fikirsel kökenli birer kopyasıdırlar. Bilgi edinme sürecinde duyumsal ve rasyonel imgeler daima kopmaz bir bütünlük oluştururlar ve her ikisi de dil'e sıkıca bağlıdırlar.

Her imge, öznel ile nesnel'in bir bütünlüğüdür; çünkü, nesnel gerçekteki nesneleri, özellikleri, ilişkileri vb. özne'nin faaliyetine ve onun bilgi edinme mekanizmasının mahiyetine bağlı olarak yansıtır. İmge, gerek, içerik ve gerekse biçim yönünden nesnel olarak belirlenmiştir; ama biçim gibi içerik de, aynı zamanda öznel öğeler taşırlar, çünkü söz konusu olan, daima «Nesnel dünyanın öznel bir imgesi»dir (Lenin).

Basketbol Antrenörleri Derneği, yöneticileri umursamazlıkla suçladı

« BASKETBOL FEDERASYONU ÇAĞDIŞI GÖRÜŞLER TAŞIYOR »

ANKARA, (A.A.) — Basketbol Antrenörleri Derneği Yönetim Kurulu ve Ulusal Bayan Basketbol Takımını oluşturan sporcular ortak bir basın toplantısı yaparak «Özellikle bayan basketbolculara gereken ilginin gösterilmediği, Basketbol Federasyo'nun çağdışı görüşler taşıdığını» açıkladılar.

Basketbol Antrenörleri Derneği Yönetim Kurulu üyesi Osman Erverdi basın toplantısında şunları söyledi:

«Özellikle, ulusal bayan basketbol takımımızın kurulması ve kulüplerimizin bu branşa gereken ağırlığı vermesinin sağlanması için yaptığımız öneriler, Basketbol Federasyonu tarafından bağnaz ve çağdışı bir anlayışla hiç dikkate alınmamıştır. Bayanlar için göstermelik turnuvalar yapılmaktadır. Halbuki, bu konuya titizlikle eğilmek suretiyle tüm kulüplere bayan basketbol takımı kurma zorunluğu getirilmelidir. İvedi olarak ulusal bayan basketbol takımı kurulmalı, federasyon bütçesinden bayanlarımıza da gerekli pay ayrılarak amatörce mücadelelerini sürdüren bayanlarımıza daha bilinçli spor yapma olanağı sağlanmalıdır.»

BAYAN BASKETBOLCU Figen Tunçok da arkadaşları adına yaptığı konuşmada, Basketbol Federasyo'nunun ilgisizliğinden söz ederek, sorunlarına çözüm getirmek amacıyla Ankara'da bir komite kurduklarını belirtti ve özetle şu ifadeleri kullandı:

«Göstermelik şampiyonlarda günde iki maç yapmak zorunda kalıyoruz. Bu maçlarda da Anadolu kulüpleri çok zayıf kalıyor ve 1-2 maç yaptıktan sonra eleniyorlar. Coğrafi özellikle gözönüne alınarak bölgesel bir lig düzenlenmesi gerekmektedir ligde oynayan her takımın genç ve yıldız takımından başka bir de bayan takımı kurma zorunluğu getirilmelidir.»

Figen Tunçok, Ulusal Bayan Basketbol Takımının en kısa zamanda kurulmasının bu spora gönül vermiş bayanları teşvik edeceği ve sevindireceğine işaret ederek sözlerini şöyle tamamladı.

«Ulusal Bayan Voleybol Takımımızın Ankara'da yapılan Bahar Kupasında gördüğü ilgi ve aldığı sonuç ortadır. Voleybolcularımıza gösterilen bu ilgi biz basketbolculara neden gösterilmemektedir? Haklarımızı daha iyi savunabilmek için Basketbol Federasyon Kurulu'nda bir bayan temsilcinin bulunması gerekmektedir. Bize gösterilen ilgisizlik bizi yıldırmıyor. Mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz. Gerekli ilgi gösterilmediği sürece bayan basketbolcuların her zaman Federasyon'a karşı direniş içinde olacaklarının bilinmesini belirtmek isterim.»

Daha sonra konuşan bayan basketbolcular da takım kaptanlarının görüşlerine katıldıklarını açıklayarak «Bize üvey evlat muamelesi yapılmasını şiddetle kınıyoruz.» dediler.

EĞRİLER DOĞRULAR...

Kâzım KANAT

Sözümüz spordan, spordaki çarpıklıklardan yana!..

SÖZÜMÜZ spordan, spordaki çarpıklıktan yana... Bir başka deyişle sözümüz eğrilerle; doğrularla....

EĞRİLER diyoruz.. Sporumuz her gün karşımıza çıkan çarpık, yanlış çağ dışı olaylarla kendini gösteren bir sürü sorunlarla dolu... Doğrular diyemiyoruz.. Diyemiyoruz, zira «Yöneticilerimizin» her yaptıkları-Üstelik doğru diye eylemlerde bir dolu eğriler var...

SÖZÜ uzatmadan konuya gelelim... DPT beş yıllık plân yaparken sporumuzu içeren konulara da yer vermiş.. Sporumuzun kalkınabilmesi için temel kuralları saptamış.. Gel görki futbol federasyonu bu kararları bir kenara bırakmış kendi başına kararlar almıştır...

YİNE ne gariptir ki DPT'nin aldığı bu kararlara da doğru diyemiyoruz.. Bu doğrunun içinde ki eğrileri de unutmamak gerekir.. Orhan Şeref Apak'ın döneminde politik yatırım savı ile liglere alınan takımların, liglerden çıkarılması plânlanmış.. Peki?.. Sorarız, hangi yürekli bürokrat bu kararı alacaktır.. Bugün Ankaragücü ve Kayserispor'un maç yapmadan 1. lige çıkmasını savunan düşünce, bu kararı nasıl verecektir...

DEDİK ya, eğrilerle, doğruların iç, içe yaşadığı bir ülkede bu tür olaylar oluyor.. Yine ne gariptir ki -Yöneticilerimiz- toplantılar yapıyor ve ciddi bir iş yapmışlar gibi basın ve TV de demeç veriyorlar...

GERÇEK şudur... Ülkemizde spor yönetiminde bir kaos vardır.. DPT plân yapar, Beden Terbiyesi'nin haberi yoktur, Beden Terbiyesi bir karar alır federasyonların haberi yoktur.. Daha da ötesi ve gülünç olan, her dönemde alınan kararlar, yeni yönetimle birlikte eğride olsa, doğru da olsa bir kalemde silinir...

BUGÜN toplanacak olan federasyon kuruluna bir çift sözümüz var. Ligleri azaltmak doğrusunu, yaparken, Ankaragücü ve Kayserispor'un maç yapmadan 1. lige alınması eğrisine rızası bir karar verecekmisiniz.. Unutmayınız ki Fikret Ünlü gibi ileri bir bürokrat doğruları cesaretle aldığı için görevden alındı.. Önemli olan görevden alınmak değil yürekli olmaktır...

VAR MI sizde bu yürek?.. Varsa doğrulardansınız.. Korkarsa ki eğri olacaksınız...

Ofsayt

HERKES SAFLARINA

Ergün Hiçyılmaz basının emekçilerinden biri... Hiçyılmaz haftalık yazısında Spor Akademileri mezunlarının feryadını şu cümlelerle yansıtmış:

«Bize tören değil, anayasal spor yapma hakkını verin... Sosyal güvenliğimizi sağlayın. Akademilerden mezun ettikten sonra, bize ülkeye hizmet etmek şansını verin. Biz bunca yıl okuduğumuza rağmen kahvecilik, kamyonculuk yapmaktan kurtarın...»

Hiçyılmaz bunu sağcı bir gazetede yazma yürekliliğini gösteriyor...

Bir başka çelişki alın.. Solcu bir gazetede Hincal Uluç, dün yazdığını bugün unutarak Yüksel Çakmur'a övgüler yağdırıyor... Sanki dün yermemiş gibi...

Bu diyelim ki... Bu iki emekçinin hizmet ettikleri gazeteleri mi, yoksa düşünen beyinlerini mi değiştirsek dersiniz?..

Balıkesir Bölge Atletizm Birinciliği bugün yapılacak

Balıkesir (ABC AJANSI) Balıkesir Bölgesi 1975 yılı atletizm pist bölge birinciliği bugün Atatürk stadı pistinde yapılacak.

Tüm il çapında yapılacak olan atletizm bölge birinciliklerine merkezden, ilçelerden ve köylerden gelecek takım ve bireysel sporcular katılacaklar.

2'nci ve 3'üncü Ligler'in birleştirilmesi ve 1'inci Lig'in 17 takıma çıkarılması görüşülüyor

YORUM

«TRUVA ATI» YENİDEN ONARILIYOR

İNGİLTERE'de Sanayi Devrimi'nin hemen ardından başlayan modern spor etkinliği Manchester Kapitalizmi'nin rekabet ideolojisiyle geçmiş dönemin tüm bedensel etkinliklerini birleştirerek fabrikalardan, mahallelere; oradan da kentlere yayıldı... Bu oluşum kapitalistlerin kurduğu futbol takımları aracılığıyla ülkemize de getirildi. Daha sonraları kapitalizmin ülkemizde de boyatmasıyla bu yüyüp serpilecek ortama kavuştu...

UZUN süre amatörlük maskesiyle örtülenen bu oyun, 1950'lerden sonra sermaye tarafından, gelişen sanayi bölgelerimizde kitleleri uyuttu durdu...

ÖZELLİKLE ülkemizdeki kapitalizmin gelişmesine ve iç çelişkilerine uygun olarak Anadolu'ya da bu «Truva Atı»nın sokulması 1960'lardan sonra gündeme girdi. Böylece futbolda Anadolu Harekâtı başladı...

DEVELERİN koçların öykülerini sporla ilgili herkes anımsamakta güçlük çekmez. Kitleler uzun süre boş zamanlarını değerlendirecek bir olanak bulma sanısıyla bu Truva Atı'nın faturasını büyük bir coşkuyla ödediler. Bir o kent bir bu kent dolaştılar durdular meşin yuvarlağın peşinden... Öte yandan patronların bu olayı kullanarak zaten dolu olan ceplerinin daha da dolduğunu sezemediler...

ANCAK günümüzdeki gelişmeler, sermaye ideolojisinin etiketini yemiş bu kullanılışın, yoluna taş koydu. Önce gelişen demokrasi güçlerimiz bu olayı doğru olarak kavradı. Ve bu alanda etkin bir savaşım başladı. Sonra TV'nin gösterdiği gelişmiş ülkeler takımlarının maçları kitleleri bu konuda düşündürdü. Bu gelişmelere bir de giderek artan enflasyonun emekçi kitlelerin zaten boş olan ceplerini iyice boşaltması eklenince o zaman artık «Truva Atı» da işe yaramaz oldu...

İŞTE bu gerçeklerdir ki saygıdeğer yöneticileri paniğe uğratan...

SON günlerde sporumuzun gündeminde bulunan liglerin birleştirilmesi, bölgeselleştirilmesi; liglerdeki takım sayılarının arttırılması hep artık yıpranan ve kullanılamaz biçime dönüşen futbol sirkimizin onarılma arayışlarının birer parçalarıdır...

BU konuda sermayeye yeni bir manevra fırsatı verilmemelidir. Bu görev ülkemizdeki tüm demokrat ve ilericilere düşmektedir.

Bu alanda da büyük faturalar ödemeden kurtulmanın zamanı gelmiştir...

Politika Spor Servisi

Futbolumuzun yapısı bugün yeniden belirlenecek

FUTBOL FEDERASYONU'NUN YAPACAĞI TOPLANTIYLA

SPOR SERVİSİ — Futbol Federasyonu bugün yapacağı toplantıda 2. ve 3. liglerin birleştirilmesi konusunu görüşecek.

DPT (Devlet Planlama Teşkilâtı)nın raporu bir kenara bırakılarak bugün 1l gin 17 veya 20 takımla oynanmasının yanı sıra 2. ve 3. liglerin de birleştirilmesi konusu ele alınacak ve bir sonuca varılacak..

Futbol Federasyonu bu konuda karar verirken; getireceği sonucu düşünmedi. Ne gariptir ki Futbol Federasyonu üyeleri ortak bir görüşte birleştiler 2. ve 3. ligin birleştirilmesinin yanı sıra 1. ligin de 17 takımdan oluşması gerekliliği görüşünü vurguladılar.

«İki ligin birleştirilmesi olur veya olmaz. Bu konu bir hukukçu arkadaş da bulunacaktır. Eğer kararı verirsek, hukuk konusunda sakınca var mıdır, yok mudur onu da araştıracağız.. Eğer kesin karar verirsek Merkez Danışma Kurulu'nu toplayarak konuyu bir kez daha görüşeceğiz.. Gerekirse yönetmelik değişikliğine gideceğiz. Biz yönetmelikler ışığı altında karar almaya zorunluyuz...»

Bu arada toplantıda ikinci lig ikincilerinin de sorunu gündeme getirilecek. Zira Ankaragücü ve Kayserispor takımları ortak yaptıkları girişimlerde maç yapmadan birinci lige çıkmak istemektedirler.. Bilindiği gibi Federasyon ise bu konuda iki takımın yapacakları tek maçta galip ekibin birinci lige çıkması kararını vermişti.. Federasyon üyeleri de bu konuda ortak bir görüşe varıp iki ekibin maç yapmadan 1. lige çıkmasını ve ligin de 17 takımla oynanmasının doğru bir karar olacağını açıklamıştı...

"DPT NE DİYOR?"

«...Türkiye Futbol federasyonu'nca 5 yıldan beri profesyonel ve amatör futbol faliyetleri arasın da makul bir denge kesici için çalışmalar yapılmaktadır. Nitekim profesyonel takım sayısı kademeli olarak 80'e indirilmiştir. Bu yıl hazırlanan 1976-1978 Çalışma Plânı derhal uygulanmaya konulmuş ve yeni lig statüleri Resmi Gazete'de ilân edilmiştir. Buna göre 1980 yılında 3 lig 32 takımdan 16 takıma indirilecek ve toplam takım sayısı 64 olacaktır.»

"FEDERASYON NE DİYOR?"

● CEMAL SALTIK (FUTBOL FEDERASYONU BAŞKANI)

«Ben bugüne kadar liglerin birleştirilmesi konusunda kişisel görüşlerimi belirttim. Bugün yapacağımız Federasyon Kurulu toplantılarında bu konuyu son kez ele alacağız. Hukuk Kurulu ve Merkez Hakem Komitesi üyeleri de toplantıda hazır bulunacaklar.

Devlet Planlama Teşkilatı 1981 yılı sonunda Türkiye Liglerin de 48 takım kalmasını planlamıştır. Bunu planlarken şu lig şu kadar olacak, bu ligte takım sayısı şu olacak diye bir açıklık getirmemiştir. Bu nedenle Birinci Ligde takım sayısını fazlalaştırmak ve iki ligi birleştirmek federasyon olarak bizi bağlamaz. Biz bu kararları kurul olarak alırsak derhal Merkez Danışma Kurulu toplanarak yönetmelik değişikliğine gidilir. Fakat başta da dediğim gibi bu sözler benim tamamen kişisel görüşlerimdir.»

● MELİH ILGAZ (İSTANBUL)

İki ligin birleştirilmesi sonucu 54 takım üç gruba ayrılacak ve Türkiye'nin belirlenecek üç bölgesinde eşleşecekler. Böylece takımlar bölgelerine uzak olan yerlere gitmek gibi büyük bir külfetten kurtulacaklar.

● NURHAN ERKAYA (İZMİR)

Bu konuda Eğitim Dairesi ile Merkez Hakem Komitesinin görüşlerini istedik. Zannediyorum Ankara'daki toplantıda istenilen dönelerl inceleme olanağını bulacağız. Benim kişisel görüşüm iki ligin birleştirilip bölgesel olarak üç grupta oynanmasıdır.

● SALİH ERDEM (TRABZON)

«İki ligin birleştirilmesi konusu benim açımdan uygundur. Yaptığım araştırmalara göre Anadolu kulüpleri bu görüşü benimsiyor. Tepki geleceğini tahmin etmiyorum.

● ALAATTİN YOLAÇ (ANKARA)

«Olayları basından takip ediyorum. Her iki konuda da yeterli bir bilgim yok. Bu konuda Federasyon Kurulu bir görüşme yaptığı takdirde kurul arkadaşlarım ile beraber konuyu inceleyip, gerekli işlemi yapacağız.»

"HUKUKÇULAR NE DİYOR?"

İki ligin birleştirilmesi ve Birinci Ligin 17 takımdan oluşması konusunda Futbol Federasyonu Hukuk Kurulu şu görüşte bulundu:

«DPT'nin daha önce aldığı kararlar uyarınca hareket etmek gerekir. Hukuka saygınlık yönünden, daha önceki federasyonların aldığı kararlar prensip olarak uygulanır. Ancak bundan sonraki alınacak kararlar, yapılacak çok yönlü çalışmalar ve hukuk prensiplerine saygınlıkla hareket edilerek yeniden bir planlama ve statü değişikliği gerekmektedir...»

Türkiye'de ilk kez uygulanacak

İSTANBUL KULÜPLERARASI PUANLI GÜREŞ LİGİ KURULUYOR

1979-1980 sezonunda İstanbul Kulüpler Arası Puanlı Güreş Liginin kurulacağı bildirilmiştir.

İstanbul Güreş Ajanlığı tarafından tüm kulüplere gönderilen bir yazı ile, gelecek sezon kulüplerarası puanlı güreş ligine katılmak isteyenlerin başvurmaları istenmiştir. Ajanlık yetkilileri güreş liginin Türkiye'de ilk kez uygulanacağını belirterek İstanbul kulüplerarası puanlı güreş liginin kurulması ile bu sporun daha ilgi çekici bir hale geleceğini söylemişlerdir.

Ligler güreşte bekleneni verecek mi?

Kırklarelispor'un vergi borcundan dolayı maç hasılatına haciz kondu

KIRKLARELİ — Kırklarelispor'un vergi borcundan dolayı maç hasılatlarının tamamına haciz konulmuştur. Kırklarelispor yöneticileri olayı protesto için kulübün anahtarını Vali Fahamettin Altun'a vereceklerini bildirmişlerdir.

Kırklarelispor Başkanı Nazif Karaçam basına yaptığı açıklamada Kırklarelispor'un ligin ikinci yarısında yalnız kümede kalmak için değil, gelir kaynaklarının hesaplı ve sistemli biçimde kesilmesine etken olan gizli güçlere karşı da mücadele verdiğini söylemiştir.

İtalya - Arjantin bu gece Dünya Kupası'ndaki 1-0'ın rövanşını oynuyor

Roma, (A.A.) — 1978 Dünya Kupası şampiyonu Arjantin ile kendisini kupada yenen tek takım olan İtalya, bu gece Roma'nın Olimpiyat Stadında, yılın maçında karşı karşıya gelecekler.

Arjantin takımında sakat bulunan Oscar Ortiz, Luis Galvan ve Mario Kempes'in oynıyamıyacaklardır. İtalya ise sahaya şu onbirle çıkması beklenmektedir:

Zoff - Gentile, Cabrini, Oriali, Collavati - Scirea, Causio, Tardelli - Rossi, Antognoni, Bettaga.

Arjantin takımının antrenörü Cesar Menotti, İtalya kadrosunu maç saatinden az önce açıklıyacağını söylemiştir. Menotti, oyuncularının geçen çarşamba gecesi oynanan Hollanda maçına fazla önem vermediklerini ve bütün hırslarını bu geceki İtalya maçına sakladıklarını belirtmiştir. Dünya Kupasında İtalya Arjantin'i 1-0 yenmişti.

At Yarışları

Alev ANAKÖK

1. KOŞU : F : Crazy Harmony - P : Minikin - SP : Vertigo.
2. KOŞU : F : Camra - P : Şair - P : Eray - SP : Onur.
3. KOŞU : F : Necme. 57 - P : Karasaad - SP : Dadaş..
4. KOŞU : F : Ernst - P : Konseran - P : Şaban - Nurtanesi.
5. KOŞU : F : Doruhanım - P : Safnur _ P : Sadabad - SP : Mehmetçik. 1.
6. KOŞU : F : Hamra. 23 - P : Aslıhan. 1. - P : Didem. 1. - SP: Ansay.

Genel Merkez liste hazırlığı içindeyken muhalifler ortak

(Baştarafı 1. Sayfa'da) kadar süren bir toplantı yaptı. Toplantıda Topuzcuların, Baykalcıların ve «sol kanat»ın ortak bir liste üzerinde anlaşamaları üzerinde duruldu. Muhalefet grupları arasında eşgüdümü sağlamak amacı ile de bir «üçlü komite» oluşturuldu.

ECEVİT'İN LİSTE HAZIRLIKLARI

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit kurultayın ikinci günü yönetimde görev alacak bazı kişileri saptamaya başladı.

Ecevit bu amaçla dün CHP Millet Meclisi ve Senato Grup Başkanvekillerinin de katıldığı bir toplantı yapmıştır.

Kurultay salonunun ayrı bir bölümünde yapılan toplantıya CHP Grup Başkanvekili Hayrettin Uysal ve Altan Öymen ile Senato Grup Başkanvekili Fikret Gündoğan katıldılar. Toplantıya Genel Yönetim Kurulu üyelerinden Tarhan Erdem, Muammer Aksoy, Orhan Birgit ve Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin de geldi.

Ecevit'in kurultay çalışmaları devam ederken yaptığı bu toplantı «liste çalışmalarına başlandığı» şeklinde yorumlandı. Prof. Dr. Muammer Aksoy toplantının yapıldığı odadan çıkarken gazetecilerin bu konudaki sorularına karşılık olarak «görev verildi kabul etmedim» dedi. Genel Sekreter Yardımcısı Orhan Birgit ise sorular üzerine «Kurultay devam ediyor, Genel Başkana bilgi veriyoruz» dedi.

ECEVİT'İN AÇIKLAMASI

Ecevit, temaslardan sonra gazetecilere Prof. Muammer Aksoy'a görev teklif ettiğini ancak Aksoy'un bunu kabul etmediğini açıkladı.

Ecevit parti grup yöneticilerinin de katıldığı ve yaklaşık bir saat süren toplantısından sonra kendisine yöneltilen sorular üzerine «Sayın Aksoy'a görev alması için rica ettim, ısrar ettim kabul etmediler» dedi.

Muammer Aksoy'un parti meclisi kurulması yönünde çaba harcadığını ve bu yöndeki tüzük değişikliğini desteklediği için Genel Yönetim Kurulu'nda yer almadığı, almayı istemediği öğrenildi.

MUHALEFET'İN TOPLANTISI

CHP kurultayının ilk gecesinde geç saatlere kadar süren bir toplantı yapan 30'a yakın il başkanı, genel merkezin çıkaracağı liste karşısında, muhalefet gruplarının ayrı bir liste çıkarması önerisini görüştüler ve kesin karar alamadılar. Muhalif il başkanları, toplantıda kararlaştırılan ayrı liste önerisinin gerçekleşmesi halinde muhalefetin çıkaracağı listenin adının «örgüt listesi» olması yolunda görüş birliğine vardılar.

«ÖRGÜT LİSTESİ»

CHP 24. Kurultay'ın birinci gününde, muhalefet gruplarının ortak önerdikleri parti meclisinin kurulmasını öngören tüzük değişikliğinin reddedilmesinden sonra 30'a yakın muhalif il başkanı Kocaeli Milletvekili Turan Güneş'in yazıhanesinde toplandılar. Alınan bilgilere göre «eylem saptaması» adı verilen muhalif il başkanları toplantısında kurultayın birinci gününde alınan sonuç değerlendirildi ve bundan sonra izlenecek yol hakkında görüş alış-verişinde bulunuldu. Gece saat 01.00'e kadar süren il başkanları toplantısında, muhalefet gruplarının ortak bir liste çıkarması eğilimi ortaya çıktı.

İl başkanları, söz konusu öneriyi iletmek üzere, muhalif gruplardan temsilciler çağırdılar. Toplantıya gelen temsilcilere, il başkanları ortak liste konusundaki önerilerini ilettiler. Temsilciler daha sonra, öneriyi gruplarına götürdüler. İl başkanları, önerinin gerçekleşmesi halinde genel merkezin çıkaracağı listeye karşı muhalefet gruplarının çıkaracağı listenin adını da «örgüt listesi» olarak saptadılar.

«ÜÇLÜ KOMİTE»

İl başkanlarının önerisini alan muhalif gruplar gece geç saatlere kadar ayrı ayrı toplanarak, öneriyi görüştüler. Ancak gece geç saatlere kadar süren toplantılarda bir karar alamadılar.

Bu arada, muhalif il başkanları, muhalefet grupları arasında «eşgüdüm» sağlamak için «üçlü komite» kurulması kararlaştırıldı ve bir komite oluşturuldu.

SOL KANAT NE DİYOR?

Öte yandan önceki gece Millet Meclisi KİT Komisyonu salonunda «sol kanat»a mensup parlamenterler bir araya geldiler ve saat 01.30'a kadar süren bir toplantı yaptılar. Toplantıdan sonra ANKA Ajansı muhabirlerinin sorularını cevaplandıran «sol kanat sözcüleri Ordu Milletvekili Ertuğrul Günay ile Mardin Milletvekili Ahmet Türk, şunları söylediler:

«Partinin sol kanadını oluşturan parlamenterler olarak toplanarak kurultayın birinci gün sonucunu değerlendirdik. Yapılan oylama sonucunu irdeledik ve CHP'de herşeye rağmen demokrasinin yaşadığını ve yeşermeye devam ettiğini gördük. Arkadaşlarımız örgütle ilgili temaslarını sürdürdüler. Esasen bir değerlendirme toplantısı yaptık. Örgüt temsilcilerinin tuttuğu ışık çerçevesinde yarın (dün) çalışmalarımızı sürdüreceğiz.»

Bu arada öğrenildiğine göre, toplantıda görüşlerini bildiren konuşmacılar, bir zamanlar parti yönetimindeyken kendilerine karşı mücadele verdikleri kişilerle işbirliği yapılması halinde, «hası kayıplara» uğrayabileceklerini belirttiler. Bazı üyeler de, işbirliği halinde çok dikkatli davranılması gerektiğini işaret ederek, 1978'da ortaya atılan hareketten Deniz Baykal'ın istifade ettiğini savundular, aynı duruma düşülmemesi gerektiği üzerinde durdular.

Bazı üyeler de, ortak hareket edilmesi halinde genel merkezin kazanma şansının bulunduğunu belirterek, sonuç alınamayacak bir harekete girilmemesinde yarar olduğunu, aksi halde sol kanat'ın yıpranabileceği görüşünü savundular. Bir üyenin de «biz Topuz'un ya da Baykal'ın meselesini savunmuyoruz. Bizim üzerinde durduğumuz konu, bir kişinin tabulaştırılıp, tabulaştırılmamasıdır» dediği öğrenildi.

İLAN
Üsküdar Asliye Birinci Hukuk Mahkemesinden

Davacı Mehmet Tayyip Koçyiğit tarafından davalılar Bedriye Akbulut, Hüseyin Koçyiğit, Kadriye Koçyiğit ve Hasan Koçyiğit aleyhine açılan nafakanın kaldırılması davasının yapılan duruşması sonunda:

Davacı tarafından davalılara ödenen nafakanın hukuki neticeleri ile birlikte kaldırılmasına dair 30.4.1979 tarihli karar davalılardan adresi tesbit edilemeyen Hasan Koçyiğit'in işbu ilanın gazete ile neşri tarihinden itibaren bir ay içerisinde Mahkemece verilen 30.4.1979 tarih ve 978/579 Esas 979/339 karar sayılı Hükme karşı kanun yollarına baş vurmadığı takdirde Hasan Koçyiğit yönünden hükmün kesinleştirileceği karar tebliği yerine kaim olmak üzere ilanen tebliğ olunur. 15.5.1979

B. 3930-1526

İcra İflâs Kanununun 133'ncü maddesine istinaden Gayrimenkul satışı İstanbul 10. ncu İcra Memurluğundan

Dosya No: 1978/350

Şişli, Bozkurt mahallesi, Türkbeyi sokağında kâin 1 kapı, 215 pafta, 1292 ada, 79 parsel sayılı 141.20 M2, sahalı kârgir apartmanın 14/100 arsa paylı 3 ncü katta 7 bağımsız bölüm 3 no. lu meskeni şuyuun izalesi için satışa arz edilmiş ve 16.4.1979 tarihinde yapılan açık arttırma neticesinde 960.700.— TL. bedelle alıcısına ihale edilmiş ve verilen mehil içinde ihale bedeli ödenmediğinden ihale fesh'olunmuştur. Bir evvelki alıcı ise en son sürdüğü pey olan 960.600.— TL. bedelle (muhtıra tebliğine rağmen) gayrimenkulü almaya talip olmadığından bu kere yeniden İ.İ.K.nun 133 ncü maddesine istinaden gayrimenkulün 7 gün müddetle arttırmaya çıkarılıp peşin para ile (şuyuun izalesi için) satılarak paraya çevrilmesine karar verilmiştir.

İmar durumu: 2.5.1978 tarih ve 1123-1944 sayılı imar durumundan: Bu parselin 17.2.1954 tarihinde tasdikli, 1/500 ölçekli, G 14/2 imar planına tabi olarak, program dışında, iskân sahasında bulunduğu, 21.50 metre bina yüksekliğinde, parselin tamamında, bitişik nizamda inşaata müsait olduğu, ayrıca çatı katı yapılamıyacağı anlaşılmıştır.

Tetkikat: Zemin katında 4 dükkânı olan, zeminle beraber 7 katlı, yeni, betonarme karkas apartmanın satışa konu olan meskeni: Zemin kattan asansör veya 18'er basamaklı merdivenlerle çıkılan 3 ncü kattaki tek dairedir. Kalorifer, terkos, elektrik, havagazı vardır. Dairenin içten duvarları kâğıt kaplı olarak bir antre ile sağda Ergenekon caddesine bakan büyük bir salon, sola giden koridorun solunda ve sağında birer oda, sağda sokaktan ışık alan bir mutfak, karşısında gömme eczacıbaşı tipi banyo küveti ile lâvabo, alafranga helâ ve arçelik tipi şofbenli bir banya ve daha ileri dipte büyük bir odadan ibarettir. Banyo duvarlarında 10 sıra siyah fayans kaplıdır. Salon zemini ahşap parke ve diğer kısımlar zemini marley kaplıdır. Daire 120.00 M2 kadar alanlıdır.

Kıymeti: Bilirkişi tarafından 3 ncü kat 7 bağımsız bölüm 3 no. lu daire tamamına 1.200.000.— TL. kıymet takdir edilmiştir.

Gayrimenkul 4.6.1979 pazartesi günü saat 14.00 den 14.30 a kadar İstanbul Sultanahmet'te Adliye Sarayında 10 ncu İcra Memurluğunda İ.İ.K. nun 133 ncü maddesine istinaden peşin para ile en çok arttırana ihale edilecektir. Arttırma şartnamesi herkesin görebilmesi için 28.5.1979 tarihinden itibaren Memuriyetimizde açık bulundurulacaktır. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin 1978/350 dosya no.su ile Memuriyetimize müracaatları ilân olunur. 24.5.1979

B. 3989 - 1527

Ecevit dün'de Kurultayda çıkan kavgayı zor bastırabildi

(Baştarafı 1. Sayfada) [illegible]

... ye gelerek, "susun oturun buna hakkınız yok. Ben sizin genel başkanınızım, oturmak zorundasınız" diye bağırdı. Bu arada divan başkanı Erol Köse de, güvenlik kuvvetlerini çağıracağını bildirdi.

Köse, kurultayın çalışmalarını başlattığını belirtti ve kürsüye gelen CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ çalışma raporunu okumaya başladı. Ancak, Üstündağ kürsüye çıkınca da sloganlar devam etti ve Üstündağ aleyhinde tezahüratlar yapıldı. Bu durum üzerine CHP Genel Sekreteri, "bu topluluk dışarı atılmadan konuşmayacağını" söyledi. Üstündağ'ın bu sözleri üzerine içeri çağrılan güvenlik kuvvetleri olayın çıktığı kürsünün sağ taraftaki bölümde önlem aldılar. Kavga sırasında yaralananlar da başta Zeki Alçın olmak üzere dışarı çıkartıldı.

ÇALIŞMA RAPORUNU ÜSTÜNDAĞ OKUDU

CHP Genel Yönetim Kurulu tarafından hazırlanan çalışma raporu CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ tarafından kurultaya sunuldu. "Hükümet çalışmaları" başlığını taşıyan raporu okuyan Mustafa Üstündağ 1978 yılı başında Ecevit hükümeti görevi devir aldığında ülkenin her alanda olduğu gibi ekonomik ve mali alanda da cumhuriyet tarihinin en ağır bunalımını yaşadığını belirtti.

SEMİH ERYILDIZ'IN KONUŞMASI

Üstündağ'ın raporu kurultaya okuması tamamlandıktan sonra raporu muhalefet şerhi veren genel yönetim kurulu üyesi Semih Eryıldız kürsüye gelmiştir.

93 sayfa tutan muhalefet şerhini bir kitapçık halinde bastıran ve buradan okuyan Eryıldız "seçimi kazanabilin güvenlik kuvvetlerini pasifize ederek silahlarını alarak devleti ele geçirmeyi planladıkları bir ülke olmaktan hala çıkarılamadı.

İktidarımız döneminde Pol-Der kapatıldı, DİSK yöneticileri içeri atıldı."

Semih Eryıldız konuşmasının sonraki bölümünde de parti yönetimini bazı faaliyetlerini eleştirdi. "parti olarak 1981 seçimlerine dek hükümette kalmaktan başka seçenek yoktur. Ne yapıp yapamayacağının bilincinde olan CHP iktidarı 1981 seçimlerinde de başarılı çıkabilir ve çıkmalıdır ve başkaca çare de yoktur" dedi.

Tahran'da onbinlerce

(Baştarafı 1. Sayfa'da) dını duyurdu. Radyo, Washington'dan gelen bir habere dayanarak İran'daki Amerikan vatandaşlarının güvenliğinin İran hükümetince garanti edildiğini kaydetti.

İRAN'DA KURŞUNA DİZİLENLERİN SAYISI 222'YE ULAŞTI

Cinayet ve yolsuzluk olaylarına karıştıkları için Şah döneminde görevli olan 4 kişinin daha İran Devrim Mahkemelerince kurşuna dizildiği bildirildi.

Resmi Pars Haber Ajansı, Binbaşı Muhsin Rahimi ile gedikli erbaş İskender Gavidel'in Rey kentinde kurşuna dizildiklerini, diğer iki askeri yetkilinin 7 yıldan 15 yıla dek değişen hapis cezalarına çarptırıldıklarını bildirerek, polis şefi Ramazan Ali Fermani'nin ise Kesan'da kurşuna dizildiğini açıkladı.

Son idamlarla birlikte, Devrim Mahkemelerince kurşuna dizilenlerin sayısı 222'ye ulaştı.

Öteyandan İran Başbakanı Mehdi Bazergan, ülkede genel af ilan edilmesini istedi ve Devrim Mahkemelerindeki bazı yargıçların «Ehil kimseler» olmadıklarını ileri sürdü.

Cannes Sinema Şenliği

(Baştarafı 1. Sayfada) sı» adlı filmdeki rolünden dolayı Jack Lemmon'a verildi.

En iyi yardımcı kadın oyuncu ödülünü Federal Alman Yönetmeni Werner Herzog'un «Woyzeck» adlı filmindeki rolünden dolayı Eva Wattes, en iyi yardımcı erkek oyuncu ödülünü de İtalyan Yönetmeni Dino Risi'nin «Sevgili Baba» filmindeki rolünden dolayı Stefano Manida aldı.

EN İYİ YÖNETMEN

En iyi yönetmen ödülü, bu yüzyılın başındaki bir konuyu canlandıran «Cennetin Günleri» adlı filminden ötürü Amerikan Yönetmeni Terence Malick'e verildi.

Şenliğin en iyi film ödüllerini paylaşan filmlerden «İnce Davul», çağdaş Alman romancısı Günther Grass'ın aynı addaki romanından, günümüz Alman sinemasının en usta yönetmeni sayılan Schlöndroff tarafından beyaz perdeye aktarıldı.

«Babanın yönetmeni Francis Ford Coppola'nın çevirdiği «Şimdi Kıyamet» ise Vietnam Savaşını ele alıyor. . saat 15 dakika süren bu film, Filipin'de bir yıl süren çok çetin çalışmalar sonunda gerçekleştirildi.

ÖZEL ÖDÜL

Seçiciler Kurulu'nun özel ödülünü, Sovyet yönetmeni Andrey Mihail Konçalovski'nin «Sibirya Serüveni» kazandı. Bu film, iki ailenin Sibirya'daki 60 yıllık yaşamını yansıtıyor.

MEKNUL SATIŞ İLANI
İstanbul 7 nci İcra memurluğundan

1979/456

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 15.000 TL. kıymetinde Kalvaniz Banyosu büyük tip 1 nci açık artırması 28.5.1979 günü saat 16-16.30 arası İst. Karaköy Arap cami çıkmaz SK. No: 6 da yapılacaktır. Ogün verilecek bedel muhammen kıymetinin % 75 ni bulmadığı takdirde 29.5.1979 günü aynı mahal ve saatte 2 nci artırması yapılarak en çok artırana ihale edilecektir. Tellaliye ve ihale damga resmi alıcıya ait olup taliplilerin mahallinde bulunacak memura müracaatları ilân olunur. 22.5.1979

B. 3990 - Po: 1525

Demirel, "Bu hükümet

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ayakta kalabileceğini sanıyorlar. Böylece, kendi kuyusunu kendisi kazmış ve kendi kendisini tüketmiştir. Bir büyük balon şişmiştir ama ceremesini millet ödemiştir ve ağır ödemektedir» şeklinde konuştu.

Konuşmasında «Memleketin hangi işi 17 ay evveline nazaran daha iyidir» diyen AP Genel Başkanı Demirel, 1975 yılında 21 kişinin anarşik olaylarda hayatını kaybettiği zaman «En kanlı iktidar» ilan edildiğini, oysa bu hükümet döneminde 17 ayda 1614 kişinin aynı olaylarda hayatını kaybettiğini söyledi.

Mayıs ayının ilk 23 gününde sıkıyönetime karşı 100 kişinin anarşik olaylarda öldüğünü ifade eden Süleyman Demirel, «Anayasanın öngördüğü tedbirleri dahi askıya alan ve Anayasa'yı ihlal eden bu hükümet, bu zamana kadar hayatını kaybedenlerin tümünün katilidir» dedi.

MİLLET HESAP SORACAK

AP Genel Başkanı Demirel, daha sonra konuşmalarında özetle şöyle dedi:

«Millet birgün bu hesabı, bu beylerden mutlaka soracaktır.

Türkiye'nin idaresini hile ile ele geçirmiş olanların, Anayasa'da ve İnsan Hakları Beyannamesinde yeri olmayan bir durum meydana getirdikleri herkesçe biliniyor.

Hastanelerde hastalar ilaç bekliyor. Yol boylarında traktörler ve kamyonlar mazot bekliyor, fabrikalarda makinalar hammadde bekliyor. Mutfaklarda ev kadını tüpgaz bekliyor ve kan gideyi götürüyor.

Böyle bir Türkiye'de bu hükümetin varlığından kimse bahsedemez.

Millet «Artık yeter...» deme noktasına gelmiştir.»

Balkan Ülkeleri Yazar Örgütleri

(Baştarafı 1. Sayfa'da) lar Sendikası'nın organize ettiği «Balkan Ülkeleri Yazar Örgütleri Konferansı» çalışmalarını sonuçlandırdı.

Konferansın açış ve son konuşmasını yapan Türkiye Yazarlar Sendikası Genel Sekreteri Ataol Behramoğlu konuşmasında özetle şu görüşlere yer verdi:

«Toplantımız, dünyada ve ülkemizde barış ve demokrasi güçleriyle, barış ve demokrasi düşmanlarının kıyasıya savaşım verdiği gergin ve güç bir ortamda gerçekleşti.

Kaynağını tekelci sermayenin kâr ve sömürü hırsında bulan çeşitli ülkelerin barış ve demokrasi düşmanları, halkları birbirine kırdırtmak için şoven duyguları körükler ve savaş kışkırtıcılığı yaparken, Balkan ülkeleri yazı emekçilerinin bir araya gelerek halkları arasındaki barış ve kardeşlik duygularını bir kez daha vurgulamaları anlamlı, büyük bir olgudur.»

AİSKHULOS'LA NAZIM ARASINDAKİ BAĞ

İlerici ve gerçek edebiyatın, insanlık tarihinin bilinçli evrelerinden bu güne kadar barış ve kardeşlikten yana olduğunu vurgulayan Behramoğlu, «Günümüzden 25 yüzyıl öncesinde yaşamış ve Atina emperyalizmine karşı yazdığı «Persler» adlı oyunu nedeniyle ömrünü Sicilya'da sürgünde tamamlamış Yunanistanlı büyük yazın adamı Aiskhulos'la ondan 25 yüzyıl sonra Türkiye hapishanelerinde barışçı ve insancıl büyük destan «İnsan Manzaraları»nı yazan Nazım Hikmet arasında bir düşün ve kardeşlik bağı olduğunu kim yadsıyabilir?

Bu anlamda hangi ülkeden ve siyasal inanıştan olursa olsunlar, barıştan ve demokrasiden yana bütün yazarlar kardeştir; ve onların kardeşliği, halkların gelecekteki büyük ve sonsuz kardeşliğinin bir simgesidir.»

22, 23, 24 Mayıs günlerinde çalışmalarını Atatürk Kültür Merkezinde tamamlayan Balkan Ülkeleri Yazar Örgütleri Toplantısı sonunda ortak bir bildiri açıklandı.

Türkiye Yazarlar Sendikası'ndan, Demirtaş Ceyhun, Ataol Behramoğlu, Hilmi Yavuz; Bulgaristan'dan Berço Atanasov; Romanya'dan Constantin Chiritza; Yugoslavya'dan İvan V. Laliç, Yunanistan'dan Yannis Fatsis'in kaleme aldığı ortak bildirinin tam metni aynen şöyledir:

«1979 Balkan Ülkeleri Yazarlar Konferansı, 22 - 24 Mayıs 1979 tarihleri arasında İstanbul'da toplanmış ve;

1 — Balkan ülkeleri arasındaki geleneksel kültür bağlarının, barış, dostluk ve kardeşlik ilişkileri içinde daha da güçlendirilmesine;

2 — Balkan ülkeleri yazar örgütlerinin, bu konferansları, her yıl ortaklaşa olarak, bir başka Balkan ülkesinde düzenlemelerine;

3 — 1980 yılındaki konferansa ilişkin görüş ve düşüncelerin, bu konferansların geçici sekretaryası olarak saptanan TYS'na en geç Eylül 1979'a kadar bildirilmesine karar verilmiştir.»

Konferans, kapanış konuşması ve ortak bildiri okunduktan sonra tüm delegelerin ve konukların katıldığı ve Carlton Oteli'nde verilen bir kokteyl ile sona erdi.

Türk-Sovyet Halklarının Kardeşliği

Cevdet Aksan

"Türk-Sovyet İlişkilerinin Kısa Bir Tarihçesi"nin ışığında anti-Sovyet ve gerici akımlara zorunlu bir cavap

10 lira

SORUN YAYINLARI

İsteme Adresi: P.K. 231 Aksaray/İst.

Dağıtım: TEMEL DAĞITIM

DÜNYA KOMÜNİST HAREKETİ

SSCB Marksizm-Leninizm Enstitüsü

KONUK YAYINLARI

Gaziantep'te 8 tüfek ile 872 tabanca

(Baştarafı 1. Sayfada) ri Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesinden bu konuda yapılan açıklama şöyledir:

«24 Mayıs 1979 günü bir ihbarı değerlendiren sıkıyönetim G. Antep ile Kahraman Maraş Sıkıyönetim Komutanlığı Yardımcılığına bağlı güvenlik kuvvetlerince bir evin aranması sırasında odalarda bulunan gardroplar içinden geçen ve gizli yollarla ulaşılan bir TIR kamyonunu dolduracak büyüklükteki bodrumda aşağıdaki silah ve malzeme ele geçirilmiştir.

1. SİLAHLAR:

— 867 adet 9 mm'lik toplu tabanca,

— 5 adet şarjörlü tabanca,

— 8 adet uzun namlulu tüfek,

— 586 adet tabanca habisi.

2. MÜHİMMAT:

— 283 adet 9 mm'lik tabanca mermisi,

— 100 adet 7.65 mm'lik tabanca mermisi,

— 25 adet 6.35 mm'lik tabanca mermisi,

— 40 adet Teleşnikof mermisi,

3. ARAÇ PARÇALARI:

— 150 adet Mercedes su pompası,

— 2 adet Mercedes amortisörü,

— 73 adet Renault amortisörü.

4. ELEKTRONİK MALZEME:

— 266 adet radyo teyp.

5. UYUŞTURUCU MADDE:

— 344 kg. plaka halinde uyuşturucu madde.

BORNOVA YURTLARI ARANDI

Dün sabaha karşı Bornova yurtlarında başlatılan arama sırasında erkek öğrenci yurdunda kalan Ziraat Fakültesi son sınıf öğrencisi Halil İbrahim İlgür kaçmak istedi. Daha sonra yakalanan öğrencinin üzerinde bir tabanca, şarjör ve mermiler çıktı. Aramalarda gözaltına alınan diğer altı kişinin öğrencilikle ilişkisi olmadığı bildirildi.

GİRESUN'DA TÖB-DER'Lİ ÖĞRETMEN YARALANDI

TÖB-DER'li öğretmen Mehmet Öztürk'ün evine önceki akşam bomba atıldı. Evde Öztürk'ün küçük çocuğunun yanına düşen bombayı pencereden dışarı atarken, bomba öğretmenin elinde patladı.

Olayda Mehmet Öztürk, üç parmağını yitirdi. Kalbinden de rahatsız olan Öztürk, yaptığı açıklamada demokrasi güçlerine karşı estirilen terörün yılgınlık yaratamayacağını söyledi.

Öteyandan Giresun GENÇ-DER, polis tarafından basıldı ve 8 üyesi göz altına alındı. Giresun Genç-Der tarafından yapılan açıklamada Giresun Valisi Kadir Aydoğan'ın tutumu kınandı.

"Uluslararası Orta Doğu

(Baştarafı 1. Sayfa'da) durumda. Bu durumda Ortadoğu'da istikrar, tartışılması gereken en önemli konulardandır.»

Bahri Savcı'nın kısa açıklamasından sonra İran temsilcisi Milani söz aldı. Milani, şu anda İran devriminde etkin olan dini akımların görüşlerini açıkladı. İran temsilcisi Milani'nin konuşmasından sonra SBF Uluslararası İlişkiler Kürsüsü öğretim görevlisi Dr. Haluk Gerger, Türkiyenin Ortadoğu politikası konusunda görüşlerini sundu. Haluk Gerger, Türkiye dış politikasında çağdaşlaşmanın Batılılaşma olarak anlaşıldığını kaydetti ve Türkiye'nin Batı ile bağlarını şöyle açıkladı:

«Uzun süreden beri Batı'ya yetişmek kaygısı, Türkiye'nin dış politikasında egemendir. Şu anda Türkiye; Batı'ya askeri bakımdan NATO aracılığıyla, ekonomik bakımdan OECD ve AET aracılığıyla, politik bakımdan da Avrupa Konseyi aracılığıyla bağlıdır.» Gerger, daha sonra şu anda Türkiye dış politikasında ikilemler bulunduğunu kaydederek, Türkiye'nin Batı ile Arap toplumları arasında bir senteze varması gerektiğini söyledi. Haluk Gerger, konuşmasının sonraki bölümünde de üslerin Ortadoğu'ya karşı kullanılması, Camp David ve FKÖ'nün Türkiye'de büro açması gibi konularda Türkiye'deki demokrasi güçlerinin duyarlı ve kararlı olduğunu bildirdi.

SBF Uluslararası İlişkiler Kürsüsü Öğretim Görevlisi Haluk Gerger'in konuşmasından sonra oturumun sorular bölümüne geçildi. Bir dinleyicinin, SSCB'nin Ortadoğu'ya yaptığı yardımlarla ilgili sorusuna verdiği yanıtta Haluk Gerger, «Sovyetler Birliği Filistin Devrimine aktif destek vermektedir. Bunu ben değil, bizzat Filistinliler söylüyor» dedi.

«1. Uluslararası Ortadoğu Sorunları Sempozyumu»nun öğleden sonraki bölümünde ise Doç. Dr. Yücel Sayman başkanlık etti ve bu bölümde Suriye ile Filistin Kurtuluş Örgütü delegeleri birer konuşma yaptılar.

Politika

SAHİBİ:
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER
YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ: AYDIN ŞENESEN

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
İLAN TARİFESİ: İstanbul Baskısı 100 TL. ● Yayın İlanları 50 TL. ● Bütün Türkiye ve Avrupa santimi 200 TL.

ABONE KOŞULLARI: Yurt içi Yıllık 750 TL. - 6 aylık 400 TL. 3 aylık 200 TL. ● Yurt dışı Yıllık 900 TL. - 6 aylık 500 TL. 3 aylık 250 TL. ● Avrupa uçak fark olarak sayı için 6.50 TL. ek ücret alınır.

ANAYASA MAHKEMESİ YASA GÜCÜNDE KARARNAMEYİ GÖRÜŞÜYOR

● AP, BAKANLAR KURULU'NA, YASA GÜCÜNDE KARARNAME ÇIKARTMASINA OLANAK VEREN "YETKİ YASASI"NIN İPTALİNİ İSTEMİŞTİ...

Ankara, (ANKA) — Kamu yönetiminde ve harcamalarında etkinlik ve verimliliği sağlamak ve savurganlığı önlemek amacıyla alınacak ekonomik ve mali önlemler hakkındaki «yetki yasası» 29 Mayıs Salı günü Anayasa Mahkemesi'nde görüşülecek.

Anayasa Mahkemesi, Bakanlar Kurulu'na yasa gücünde kararname çıkartma yetkisi veren «yetki yasası»nın, Anayasa'ya aykırı olduğu savıyla, kendisine başvuruda bulunan Adalet Partisi'nin, konuya ilişkin iptal istemini değerlendirerek karara bağlayacak.

2171 sayılı «Yetki Yasası» uyarınca çıkarılmış bulunan yasa gücündeki kararnameler şu yasaları kapsıyor:

— 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Yasası,

— 2490 sayılı Arttırma Eksiltme ve İhale Yasası,

— 4353, sayılı Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü'nün Vazifelerine, Devlet Davalarının Takibi Usullerine Dair Yasa,

— 3904 sayılı Orman Umum Müdürlüğü Teşkilât Yasasına ek Yasa,

— 5433 sayılı Devlet Üretme Çiftlikleri Genel Müdürlüğü Yasası,

— 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri hakkında Yasa,

— 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Teşkilât ve Vazifeleri hakkında Yasa,

— 6696 sayılı Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Vazifeleri hakkındaki Yasa, (Mecliste reddedildi)

— 6760 Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Vafize ve Teşkilâtı hakkında Yasa.

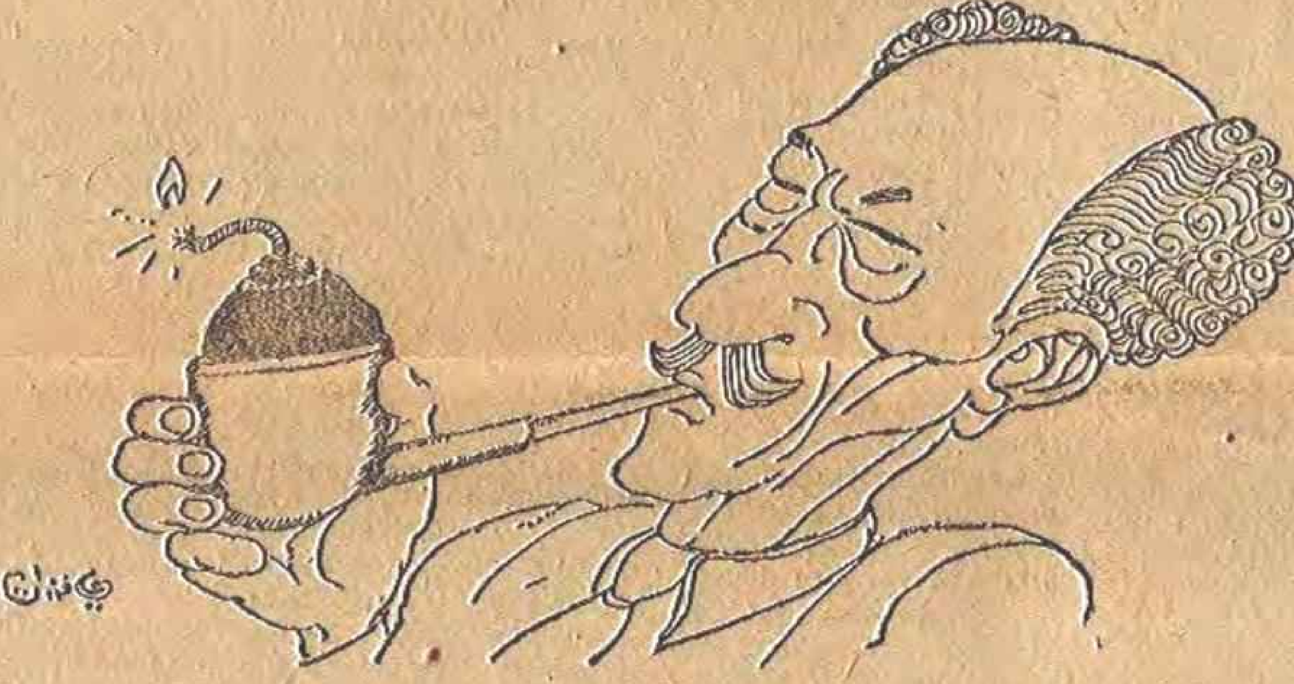
«ÜSS Öğrenci Danışma Büroları» 11 Haziran'da açılıyor

● Bürolar 16 Haziran akşamına kadar görev yapacak

Ankara, (ÖZEL) — Üniversitelerarası seçme sınavları nedeniyle 16 Haziranda sınava girecek öğrencilerin barınma, beslenme, ulaşım ve sınavla ilgili sorunlarına yardımcı olmak amacıyla Gençlik ve Spor Bakanlığınca kurulacak «ÜSS Öğrenci Danışma Büroları»nın 11-16 Haziran tarihleri arasında faaliyet gösterecekleri açıklandı.

Gençlik ve Spor Bakanlığınca kurulacak öğrenci danışma büroları bu yıl sınav yapılacak 35 il merkezinde açılacak. Ayrıca sınava girecek öğrencilerin gönüllü aileler yanında konuk edilmelerini içeren «Konuk öğrenci uygulaması» da Ankara, İstanbul, İzmir, Denizli, İçel, Samsun, Konya, Edirne, Antalya ve Sakarya illerinde gerçekleştirilecek.

Gençlik ve Spor Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Dairesinden yapılan açıklamaya göre 13-14 Haziran tarihleri arasında yapılacak olan bu uygulama için, öğrenci konuk etmek isteyen gönüllü ailelerin 2 Haziran tarihine kadar Ankara'da Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Sorunları Genel Müdürlüğüne, İstanbul'da Kredi ve Yurtlar Kurumu Bölge Müdürlüklerine ve sekiz ildeki Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerine başvurmaları gerekiyor.

1961 Anayasası'nda yapılan değişiklikler eleştirildi

27 MAYIS HÜRRİYET VE ANAYASA BAYRAMI TÖRENLERİ BUGÜN BAŞLIYOR

Ankara (Özel) — 27 Mayıs Hürriyet ve Anayasa Bayramı bugün saat 12.00'den itibaren bütün yurtta, Kıbrıs'ta ve dış temsilciliklerimizde törenlerle kutlanmaya başlanıyor. Bayram bugün saat 12.00'de 21 pare top atışıyla başlayacak.

Bayram süresince resmi ve özel binalar, caddeler, taşıtlar bayrak ve flamalarla donatılacak. Kentlerin belirli alanlarına Atatürk'ün özdeyişlerini içeren dövizler asılacak, resmi ve özel binalar gece de ışıklandırılacak.

Bugün saat 12.00'de bütün yurttaki Atatürk anıtlarına çelenkler konulacak, saygı duruşunda bulunulacak. Ankara'da da Ulus ve Lozan alanlarındaki Atatürk anıtlarına çelenkler konulacak.

İLK TÖREN ANITKABİR'DE

Hürriyet ve Anayasa Bayramı dolayısıyla 27 Mayıs Pazar günü ilk törenin saat 9.00'da Anıtkabir'de yapılacağı bildirildi.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanları, Başbakan, Ana Muhalefet Partisi Başkanı, Anayasa Mahkemesi Başkanı, Genelkurmay Başkanı, Bakanlar, Yüksek Yargı Organları Başkanları ve kuvvet komutanlarıyla birlikte Anıtkabir'i ziyaret ederek, kabre çelenk koyacak, Atatürk'ün manevi huzurunda saygı duruşunda bulunacak.

Cumhurbaşkanı Korutürk, Anıtkabir'de 27 Mayıs Devriminin önderi eski Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel ile eski Cumhurbaşkanı İsmet İnönü ve devrim şehidlerinin mezarlarını da ziyaret edecek.

Anıtkabir'deki törene Senato ve Meclis Başkan Vekilleri, Anayasa Mahkemesi Üyeleri, Orgeneraller ve Oramiraller, siyasi partiler başkan ve öteki yöneticileri, Senatör ve Milletvekilleri, Rektörler, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Müsteşarlar, Ankara Valisi, Belediye Başkanı, Askeri erkan ve dernekler temsilcileri ve çeşitli kuruluşlar temsilcileri de katılacaklar.

Öte yandan 27 Mayıs Pazar günü Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in, saat 9.45'de, Anayasa Mahkemesi Başkanı Şevket Müftügil'in de 10.30'da kutlamaları kabul edecekleri açıklandı.

GÖSTERİ UÇUŞLARI

Pazar günü saat 11.00'de tören birlikleri Ankara'daki Ulus ve Lozan alanlarındaki anıtlara çelenk koyacak. Aynı saatlerde hava ve kara kuvvetlerine bağlı uçak ve helikopterler gösteri uçuşları yapacak. Pazar günü bandolar kentlerin çeşitli yerlerinde konserler verecek, gece de fener alayları düzenlenecek.

Öte yandan, 27 Mayıs Özgürlük ve Anayasa Bayramı nedeniyle yapılan açıklamalarda, 1961 Anayasası'nda yapılan değişiklikler eleştirildi ve 1961 Anayasasının özüne sahip çıkılacağı belirtildi.

ÖZETLE...

Kayseri Belediyesi kreş yapıyor

KAYSERİ — Kayseri Belediyesi'nce kentin Fevzi Çakmak Mahallesinde yapılması kararlaştırılan kreşin temeli geçtiğimiz günlerde atıldı. Belediye Fen İşleri Müdürü Veysel Köseler tarafından yapılan açıklamaya göre söz konusu kreş 10 milyon liraya mal olacak ve yapımı 1 yılda tamamlanacak

Petrol - İş Bağfaş'ta sözleşme imzaladı

BANDIRMA — Bandırma Gübre Fabrikası ile Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası arasında bir süredir devam eden toplu iş sözleşmesi görüşmeleri sonuçlandı. Toplu sözleşmeyle işçi ücretlerine birinci yıl için 145 lira, ikinci yıl için 150 lira zam yapıldı. Yıllık ikramiye sayısı da 4'ten 5'e yükseldi. Toplu sözleşmeyle bundan başka çeşitli ekonomik ve sosyal hakların da sağlandığı bildirildi.

TÜS - DER Bandırma Kongresi yapıldı

BANDIRMA — Eski yönetim kurulunun istifası nedeniyle TÜS-DER Bandırma Şubesi olağanüstü kongresini yaparak yeni yöneticilerini seçti. Yapılan seçimler sonucunda yönetim kurulu üyeliklerine Hayrettin Çamoğlu, Atilla Akıncı, Müveddet Demirel, Mersiye Yalçın, Hasan Kılıç getirildiler. TÜS-DER Genel Merkez delegeliklerine ise Refik Aktar ve Müveddet Demirel seçildiler.

İl TIP - DER Kongresi yapılıyor

İSTANBUL — İlerici Tıpçılar Derneği 1. olağan genel kurulu yarın yapılıyor. İlerici Tıpçılar Derneği (İl TIP-DER) Genel Başkanı Engin Ataklı tarafından yapılan açıklamada dernek genel kurulu İstanbul Tabib Odası konferans salonunda yapılacağı bildirildi.

KREDİ ALANA KADAR BİR DERT ALDIKTAN SONRA BİN DERT!..

Uluslararası finansman kurumları uzmanları Türkiye'de cirit atıyor

● AFŞİN - ELBİSTAN PROJESİNE KREDİ VEREN DÜNYA BANKASI, AVRUPA YATIRIM BANKASI VE BİR FEDERAL ALMAN FİNANSMAN KURUMU TEMSİLCİSİ ELBİSTAN'A GİTTİ

● DÜNYA BANKASI'NIN SANAYİ VE ULAŞTIRMA PROJELERİ İLE İLGİLİ BİR UZMANI ANKARA'DA TOPLANTILAR DÜZENLİYOR

Haber Merkezi — Dünya Bankası'nın, Avrupa Yatırım Bankası'nın, Federal Almanya'nın ve Fransa'nın finansman kurumlarının çeşitli uzmanları kredi vermek veya verilen kredileri denetlemek için ülkemizde cirit atıyorlar. Dünya Bankası, Avrupa Yatırım Bankası ve Federal Almanya'nın bir temsilcisinden oluşan "Proje Gözden Geçirme Ortak Komisyonu" Afşin - Elbistan projesini incelemek için Elbistan'a giderken, Dünya Bankası'nın Türkiye Ofisi Başkanı da sanayi ve ulaştırma projeleri için Ankara'da "tanışma toplantıları" düzenliyor. Öte yandan, Petrol - Kimya Ürünleri ve Makina Üretimi Projeleri konusunda Fransız uzmanları ile yapılan toplantılar sürüyor.

AFŞİN - ELBİSTAN PROJESİ

Afşin - Elbistan projesine kredi veren uluslararası finans kuruluşları yetkililerinden oluşan bir heyet önceki sabah Elbistan'a gitti.

Dünya Bankası, Avrupa Yatırım Bankası ve bir Federal Alman kredi kuruluşu olan KFB'den oluşan "proje gözden geçirme ortak misyonu (CO - Financora Joint Mission)" önümüzdeki Pazartesi gününe kadar Afşin - Elbistan yöresinde kalacak ve bölgede incelemeler yapacak. Heyet projenin gerçekleşme durumunu gözden geçirecek.

Bu hafta başında Ankara'ya gelen Dünya Bankası, Avrupa Yatırım Bankası ve KFB yetkilileri, daha sonra tekrar Ankara'ya dönecekler. Heyet incelemelerini Ankara'da TEK ve Maliye Bakanlığı yetkilileriyle sürdürecek.

TANIŞMA TOPLANTILARI

Dünya Bankası'nın sanayi ve ulaştırma projeleri Türkiye Kredi Müdürü Başkanı Richard Gregore, Ankara'da tanışma toplantılarını sürdürüyor.

Konuyla ilgili yetkililerle tanışan Dünya Bankası sanayi ve ulaştırma projeleri Türkiye Kredi Müdürü Richard Gregore, bu arada, Türkiye'deki halen kurulmakta olan ve Dünya Bankasının finansmanına katkıda bulunduğu sanayi ve ulaştırma projeleri ile yeni ele alınacak projeler konusunda tartışmalar yapıyor.

Bu arada, Türkiye'nin Dünya Bankası'ndan talep ettiği ikinci program kredileri konusunda görüşmelerin Ağustos ayında başlayabileceği bildiriliyor.

FRANSIZLAR

Petro - kimya ürünleri, lastik ve makina üretimini konu alan 10 proje için, Fransa'dan yaklaşık 360 milyon Fransız Frangı tutarında katkı istendi.

Türk - Fransız özel ekonomik komitesi önceki günkü toplantısında, ticari ve ekonomik alanlardaki işbirliği önerileri görüşüldü. İki ülke arasında ticaret alanındaki işbirliğinin genişletilmesi konusunda görüşbirliğine varan taraflar, bundan sonra yapılacak üçüncü toplantının tarihini de yarın saptayacaklardır.

Edinilen bilgiye göre, Fransız heyeti ekonomik alanda, kredi vermek ya da bir bağlantı yapmaktan çok ileride iki ülkenin ekonomik ve sosyal alanlardaki işbirliğini ve alabilecekleri önlemleri görüşmek amacıyla Türkiye'ye geldiler.

TRT TV Program - Haber - Eleştiri

22.00

Altan Erbulak

Saniye Can

Bora Ayanoğlu

"Cumartesi Gecesi" ekranlarda

Şenay

Programda, Bora Ayanoğlu, Ersan Erdura, Lale Belkıs, Ayla Dikmen, Şenay, Saniye Can, Güler Tacer, Engin İçöz ve Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Halk Dansları Topluluğundan Kırklareli ekibi yer alıyor. Yapımda ayrıca Ahmet Üstel'in yazdığı Altan Erbulak, Füsun Erbulak, Ayşen Gruda ve Ali Cağaloğlu'nun rollerini paylaştıkları bir «skeç» yer alıyor.

19.30

Logan'ın Kaçışı

«Düş» adlı bölümde Logan arkadaşlarının yolu bir düş istasyonuna düşer. Logan ve Jessica başlarına takılan bir aygıtla korkunç düşler görürler. İstasyon sorumlusu bir dişi androiddir (elektronik insan).

21.20

Hayatım Roman

İlyas, kağıt dağıtımı yapan bir depoda iş bulur ve kaldığı otelden ayrılır. Cazip'in aracılığı ile yayınevinden avansı geri alır. Böylece daktilosunu rehinden kurtaracaktır. Tüm bunlar olurken Elif'in ailesi ile de tanışır.

23.00

Bir Gazetecinin Serüvenleri

«Çalınan bir çocuğa ağıt»

Mike Andros

Mike Andros'un bu akşamki serüveni «Çalınan Bir Çocuğa Ağıt» adını taşıyor. İki bölüm halinde yayınlanacak olan dizinin ilk kısmında sahtekâr bir rahip olan Ellis'i tanıyacağız. Ellis ile bir psi[illegible] genç yaştaki çocukları bir kam[illegible] toplarlar. Am[illegible] bir öz verdiği ülke çapına yaymayı planladığı hareketle yönetimi ele geçirmektir. Kamptaki yaşam ve eğitim biçimi çocukları şaşırtacaktır. Bu arada David isimli bir çocuk kamptan kaçmak isterken öldürülür. David'in annesi Mike'a başvurarak olayı aydınlatmasını ister. Bu arada «Çaylak» Sandy, Mike Andros'tan habersiz kampa girecektir.

PROGRAM

17.00 — Haberler
17.05 — Evdeki Doktor
17.30 — Flipper
18.00 — Guguklu Saat
18.30 — Cumartesi Belgeseli
19.30 — Logan'ın Kaçışı
20.30 — Haberler
21.15 — Beş Dakika
21.20 — Yerli Dizi (Hayatım Roman)
22.00 — Cumartesi Gecesi
23.00 — Bir Gazetecinin Serüvenleri
23.55 — Haberler

YARINKİ TV PROGRAMI

13.00 Telepazar, 17.00 Haberler, 17.05 Spor Dünyası, 19.10 Müzik, 19.30 Laurel-Hardy 20.00 Isırgan Otu, 20.30 Haberler, 21.15 Yaşayan Atatürk, 21.30 Saz Eserleri, 21.35 Anayasa, 22.15 Bir Konser.